

Plymouth, Pa., 30 Kovo.

Apgailėtinas, iszties, padėjimas lietuvių apsigyvenusių pas farmerius aplinkinėse East Windsor Hill, Conn., ir žymesnė kiek permaina jų kasdieniam gyvenime nesiras patol, pakol jie vis tokiam nesusiprati- time liksis. Jie savo nesuprati- time nežino net kaip apsieiti su uždurbamu centu ir mėto tai, neatmydami, kad kartais visai netikėtai gal liga kokia prispaust ar taip kokia nelai- mē patikt; ir ką-gi tada daryt, ir kur dėtis neturint nei cento prie duszios. Juk už dyką nenorės niekas ne tikt maityt, bet ir prižiūrėti atsisakys, o dar ypacz tarp svetimtauczių esant ir savo nepagirtinu gy- venimu užmuszant visoki pasi- gailėjimą. Apie jų tautiszka susipratimą jau nēr ką nei kal- bēt, nors ir drįsta pasigirt apie „viską ziną“. Žinoma, kad prie tokio jų aklo nesusiprati- mō sunku ir labai sunku para- git jūs prie ko ir iszrodyti jiems to naudingumą. Bet ar- gi ir palikti jūs taip ir net tiems, kurių žodis galētu jūse naudos kiek pagimdyti? Juk isz paties praneszimo p. M. P. matome, kad jie žodžio kun- go paklausytu, nēs ir draugys- tę – ant pakalbinimo atsilan- kiusio kunigo – sutvėrę buvo, ir po pairimo tos draugystės pinigūs ne pats nutare ant ko paskirt, bet atidūda ant rankų kunigo ir paveda tam ant to ar kito reikalo sunaudot. Tai- gi dėlko ne but galima kun- gui tankiau pas jūs atsilankyt, (žinoma, szventomis dienomis, jeigu ne per labai toli) ir bandyt vėl jūs kalbīt prie to ar kito naudingo, laikant gra- žes kalbas. Isz syk gal ir re- tas kuris teiktusi ateit tokių kalbų paklausyt, bet su laiku vis-gi noriau eitu ir klausytu, kada pamatytu kad jiems ne kas apgavingo, bet ant paczių naudos kalbama. Laukti, kad jie patys kada susiprastu, but

neiszmintinga. Bet ir kaip-gi susipras, jei skaityt nieko ne skaito, o vienokio nežinē bu- dami pats isz savęs susipratimą neįgaus. Ant galo matome, kad ir apszviestos tautos nepa- sikakina vien skaitymu, kada reikalas eina apie kokį svar- besnį dalyką ar klausymą, bet iszrodymui tam gerų ar szlek- tų pusių ir ant galo apsvarsty- mui – laiko kalbas. Kalbas laiko ir visoki agitatoriai dar- binjiskų ar kitokių orgāni- zacijų, kada nor po savo pusei patraukti daugiau pritarėjų. Ir toks kalbų laikymas visad atnesza naudą. Jau kiek pir- miau buvo minēta „Vienybėje“, apie susidraugavimą visokių szalių laivų darbinjū, ir pa- gal vėlesnes žines pasirodo, kad tas susidraugavimas auga milziniszku budu ir su nauda paczių darbinjū prie to pris- tojanczių. O tai vis daroma ir pasiekema per laikymą kal- bų. Tai-gi dėl ko mums ne but galima kalbų laikymū ves- ti savo brolius tamsūlius, ko- kių randasi ne tikt pas farme- rius, bet ir miesteliūse, prie patpažinimo ir iszrodymo kas yra naudinga, o kas blėdį už- trauke, ir ant galo paremti pa- czius kalbų laikytojus. Juk matome szįadien, kad ir visi mus pradedami darbai ne tur pasisekimo ir pritarėjų neran- da, o ant galo dar ir visokias skriaudas turime pritirti, — o tai vis tiktai dėlei stokos su- pratimo. Tai gi, jei isztiesų norime pasirodyt, kad tikrai geidzeme gero sav ir broliui savo, — turime rupintis pir- miausia visokius tamsybės prietarus naikiti ir prie tikro susipratimo vesti tamsūlį bro- lį savo ar kalbų laikymu, ar prie skaitymo paragidami. Nelaimē vienok mus, kad ir tarp suprantanczių randas tul's ką kožnam žodyje savo misli- nio prieszinjko mato melagys- tę ir dėlto atkalbinėje nū jo ir gundo priesz jį (kaip tai se- niau kiek pasirodē) tamsūli,

perstatant jį neprieteliu savo tautos ir visokie gero. Tokiu budu szirdije tamsūlio užmu- sza visoki pasitikėjimą ir ver- cze jį savo pftu nieko neveik- ti, bet tiktai daryti tai kas jam bus prisakyta. Na ir ką apie tokį atkalbintoją ar prisakyto- ją mislyti? Isz tikro, reikia priskirt jį prie skaitliaus mas- koliszkių czinovnjkų kurie su knutu vercze iszpildyt jų už- sigeidimus ir prisakus.

Vertētu, rodos, iszszadēt mums tokio niekingo užsigei- dimo-sekimo paskui maskolisz- kus budelius ir panaikinime pirmiausio mūsų neprieteliaus – tamsybės, bandyt suvienyto- mis sylomis veikti.

Isz Lietuvos.

Isz Suvalkių rėdybos.

Maskoliszki žandarai kas metas apturi nog augsztesnēs savo valdzios panaujinantį pa- liepimą, kad daziurētu laisz- kus siunczemus paczta. Pa- gal tą paliepimą žandarai turi valę atplėszti laiszkus ir skai- tyti jūs. Dėlto daugumas Lie- tuvoje apturi laiszkus arba su- visu atplėsztus, arba aiszkei matomus, kad jie buvo atplėsz- ti ir vėla užlipinti. Tankiau- siai tai atsitinka su laiszkais gaunamais isz Amerikos ir ki- tų svetimų szalių. Žinoma, visokių laiszkių isz svetur į Lietuvą ateina daug, ir dėlto jūs ne visada žandarai atplė- sze ir skaito, nēs ant to jie ne turi tiek liūso laiko. Abelnai sakant atplėszdami laiszkus žandarai maža ką dar isz jų naudojesi, nēs kiti žandarai ne supranta lietuviszkai, o kurie ir senei gyvena Lietuvoje ir supranta lietuviszką kalbą, bet nepažįsta lietuviszkų raidzių dėlto ir negali perskaityti to- kio laiszko. Paskutiniame laike vis tankiaus dūdasi gir- dėtis žinios, kad dėl skaitymo laiszkių ant pacztų bus nog maskolių valdzios užlaikomi tam tyczia urėdnikai. Tie

urėdnikai skaitys laiszkus siun- czemus tiktai į svetimas szalis ir pareinanczius isz ten jau. Apie skaitymą visų laiszkių siunczėmų pacztu o ypatingai didesniūse miestūse nēr ką mislyti, regisi, kad da ir su pareinancziais isz svetur toki urėdnikai turēs begalia darbo. Kada toki urėdnikai dėl skai- tymo laiszkių įvyks, kiekvienas siusdamas laiszką į užrubežią turēs tą paczte padūti dėl per- skaitymo tam urėdnikui. Jei tame laiszke nieko blogo ant maskolių valdzios ne bus ra- szoma, tada tikt tokis laiszkas bus siunczemas į užrubežią. Tokius urėdnikus dėl skaity- mo laiszkių ant pacztų masko- lių valdzia butu jau senei pas- taczius, bet szitame dalyke pri- venge didelēs sunkenybēs. Kaip žinoma po maskolių val- dzia yra visokių svetimų gaiva- lų, dėl to ir laiszikai gali atsitikti visokiose kalbose: vokiszkoje lietuviszkoje, prancuziszkoje ir tt. Tai-gi toki urėdnikai dėl skaitymo laiszkių turētu buti gerai apsipazine su viso- kiom kalbom, o tokių mokytų vyrų mokanczių visaip kalbėti raszyti ir skaityti ne tikt Lie- tuvoje bet ir visur mažai yra. O kad jų butu daug tai toki mokinti vyrai ne už didele al- gą ne apsims maskolių val- dzios sznipais buti. Dėl szitos labiausiai priezasties masko- lių valdzia negali pakolei pas- kirti urėdnikus dėl skaitymo laiszkių parubežiniūse Lietuvos ir Lenkijos pacztūse.

— Gėrymas degtinės sziais paskutineis metais Lietuvoje dizezei sumažėjo. Svarbiau- sia priezastis to sumažėjimo gėrymo degtinės – pigumas ja- vų ir kitų ukiszkių produktų Lietuvoje sziais metais, o isz to žinoma sumažėjimas turtin- gumo gyventojų Lietuvoje. Bet-gi stovis blaivystės (uži- turėjimo nog gėrymo degtinės) ne visur vienoks Lietuvoje. Ne žiurint ant turtingumo ar ne turtingumo lietuvių vienoj

apygardoj' gėrymas degtinė-
dikezei išsiplatinės, o kitur
degtinė vartojama su mieriu,
su užsiturėjimu. Užsilaiky-
mas nog gėrymo degtinės eina
pagal parapijas, pagal tų pa-
rapijų gyventojų apszvietima,
ir parapijų dvasiszku piemenų
kunijų. Grazei ir gerai pa-
sakomi pamokslai dikezei su-
laiko žmones nog gėrymo deg-
tinės. Daugelyje parapijų
Lietuvoje kunijai seni, ligusti,
ir taukei užimti savo privatisz-
kais reikalais neturi sylos ir
laiko ant prisitaisymo pasaky-
ti gerų pamokslų ir tose apy-
gardose girtūkliavimas labiau-
siai išsiplatinės yra.

— Jei maskolių valdzia ne
pames reikalavus nog naujei
įstojusių kunijų iszdavimo
egzaminų isz maskolizkos
kalbos. Lietuva da labiau
pradės jausti stoką kunijų.
Norincziais pastoti kunijais
rasis dabar mažiaus, nės ant to
reike daugiaus mokslo ir dau-
giaus pasiszventimo.

— Sniegas nutirpo jau be-
veik visur; matytis jo kaip kur
kloniūse ir grabėse. Pavau-
denei buvo szjmet dideli;
vandū liejosi isz upių ir upe-
lių, kaip kur net per krantus.
Nekuriose vietose net dides-
nius tiltus sugadino. Taip su-
gadintas Kalvarijos tiltas ant
Szeszupės ir vaziūti galima
tikt viena puse. Ir po Sena
piletilto, ant tos pat upės, isz-
pleszė visą rėdą polių ir dabar
per jį vaziūti negalima. Re
gisi ne užilgio bus pataisytas.

— Numirė Talkiszkių kai-
mo Pazerių valseziaus Vilka-
viszkie pav. ukinjkas Valaitis,
vienas isz prisidėjusių prie į-
kurimo lietuviszkos krautuvės
p. Vitkaucko Senapilėj', pra-
dzia szios krautuvės kitą kart
placzei buvo raszyta „Vien.“

— Oras paskutiniam laike
pradeda jau vis labiau atszilti.
Naktimis truputį paszala o
dienomis Reomuras rodo 3 ir
4 laipsnius szilumos.

Vardelis.

— **Petrapilė.** Į vieta
Apuchtino, kaip jau zinoma
„Vienybės“ skaitytojam, pas-
kirtas p. Odesos universit. Lin-
gin's, pagelbinjku gen.-guber-
natoriaus Imeretinskio kunj-
gaiksztis Obolenskis.

— Sziomis dienomis teko
girdėt, kad jei ministerija vi-
daus reikalų nesulauks praszy-
mų nū žmonių, reikalaujanczių
spaudos lotyniszkomis raidė-
mis, tai spauda ne bus daleis-
ta lietuviams. Cenzuros ko-
mitetas (tikriau jos prezesas
fanatiks Solovjovas) pertikri-
no ministeriją, sakydamas, buk
atsirado patriotų, kurie nori
su pagelba spaudos nationaliz-
mą platyt, lietuviiai, sako jisai,
yra randui prilankus, ir pama-
žele rusifikūjas. 30 metų dar-
bą neverta naikyt. Ministeri-
ja vidaus reikalų tokiu budu
tapo pertikrita, kad nereik pa-
tiems kurt ugnies, ir atidėjo
lietuviszkos spaudos klausy-
mą „ad kalendas graccas“ t. y.
ant tolesnio laiko, su intencija
nepavelyt spaudą. Taip jį
stacziai neapgarsino, bet po
tiesai taip yra. Todėl jus,
amerikiecziai, ragjkit savo bro-
lius Lietuvoje per laikrasz-
czius ir laiszkus, kad padavi-
nėtu praszymus, ar tai ant vys-
kupų vardo, ar tai ant minis-
tro ir k. ir savo keliu rupjki-
tės patys kaip galint apie at-
gavimą spaudos.

— Apie maskolių bjaurius
darbus Liepojaus ir Mintaujos
gimnazijose, o isz dalies ir Pa-
langos progimnazijoje jau bu-
vo pirmiau kiek praneszta.
Kaip buvo patirta, lietuviiai
savo solidariszku pasielgimu
skaudzei sudavė per nosį Ry-
gos apygardos direkcijai. Nės,
kaip zinoma, ji buvo iszdavusi
paliepimą, kad visi mokjtiniai
katalikai melstusi maskoliz-
kai. Kas nenorėjo to barba-
risko paliepimo pildyt turėjo
paliaut gimnaziją lankęs. In-
spektorius Palangos progim-
nazijos, vaziūjant studentam
namo, ant szvenczių Kalėdų

pasakė: „paklauskite tėvų ar
jie jums velys melstis masko-
liskai, jei ne, tai galit ir neat-
vaziūt daugiau“. Lietuviai,
kaip zinom, savo tikėjimą už
viską laiko brangiau, todėl vi-
si tėvai pasakė vaikams savo:
„jeigu maskoliai nori tikt už
iszszadėjimą tikėjimo daleist
mokjtis, tai velyk sėdėkit na-
mieje, dūnos yra, badu nemir-
sim“. Pas tikrus lietuvius kas
pasakyta tai ir padaryta. Pa-
langos progimnazijoje isz 150
mokjtinų liko tikt 20. Ry-
gos direkcija*) gal viską darė
su apszvietos ministerijos pa-
liepimu, bet pamaczius tokį
solidariszkumą atszaukė savo
begėdiszką paliepimą. Gim-
nazistai ir vėl gali grjzt į savo
vietas, maldos bus laikomos
nū szio laiko lotyniszkai.

Jeigu lietuviiai taip sutartu
praszyt pavelijimo spaudos,
be abejo pasisektu.

— Senosios partijos įtek-
mingiausias laikraszctis „Sviet“
tapė nukorotas. Kora — yra
uzdraudimas pardavinėt atski-
rius numerius. Pasilieka tikt
vieni prenumeratoriai. Yra
tai gana sunki kora. Nubaus-
tas taip liko, turbūt, už tai,
kad susimislijo užmėtinėt vy-
riausybei lenkofilystes.

T. I.

— *Isz Petrapilės.* Vasario
5 dieną atsiliko saleje „Palma“
koncertas, dūtas „Lietuviszka-
žemaitiszkos Labdaringos
Draugystės“. Koncertas dide-
liai nusisekė: publikos buvo
labai daug — ko ne visos vie-
tos buvo užimtos. Tarp kitų
sveczių buvo kunjgaikszcziai
Oginskis ir Radvilas. Giedo-
jimas ir muzika taip gi nusi-
davė: ypatingai patiko publi-
kai duetas, kurį pagiedojo p.
Sasnauckas (lietuvis) ir p. Jur-
janas (latvys), ir romansas,
kurį solo pagiedojo lietuvisz-
kai p. Sasnauckas. Po kon-

*) Prie Rygos direkcijos priguli
paminėtos virszui gimnazijos ir pro-
gimnazija.

certui iki 3-iai valandai buvo
szokiai kurie taip gi nusidavė.
Pelno surinkta per 200 rub.,
isz kurių puse eis ant studentų
naudos.

— *Isz Petrapilės.* Pirm ke-
lių dienų numirė czia kunj-
gaiksztienė Volkonskienė, ku-
ri pirm keleto metų persitikri-
no netikrume pravoslavijos,
iszvaziavo į užrubežį ir ten pri-
ėmė katalikystę. Valdžia už-
draudė jai grjzti, bet po gana
ilgam laikui caras Aleksand-
ras III tai jai daleido. Vol-
konskienė Rusijoje neslepė sa-
vo prigulėjimo prie katalikys-
tės ir kartais darė isz to lyg
manifestaciją; Petrapilės gy-
ventojai pamena, kad ji ne-
kartą vazinėjo atviroje karie-
toje po Nevskį prospektą, kal-
bėdama razanczių... Mirus
jai, vietinis pravoslaviszkas
metropolitas liepė ją palaidoti
pravoslaviszkai, Pobiedonosce-
vas norėjo, kad jos kuną isz-
veztų isz Petrapilės ir palaido-
tų provincijoje. Bet praneszė
apie tai carui ir tas ne tikt da-
leido, bet liepė palaidoti ku-
nįgaiksztienę katalikiszkai, ir
bažnyczioje szv. Katarinos at-
siliko puikios laidotuvės. Szit-
tas atsitikimas dideliai užima
publiką, bet laikraszcziai nie-
ko placziaus apie jį neraszo:
turbūt Pobiedonoscevas to ne-
nori..... K.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

Perstatytojai szeszių euro-
pizskų vieszpatysczzių — Ang-
lijos, Prancuzijos, Valakijos,
Vokietijos, Austro — Vengri-
jos ir Rosijos, esanti Suv. Val.
atlaikė nū savo randų žinę apie
blokadą Kretos. Czionai bu-
vo minėta, kad paminėtų viesz-
patysczzių laivai szaudys į kož-
ną laivą po graikiszka vėliava
plaukentį prie salos Kretos.
Laivai prekėjų vieszpatysczzių
neutraliszku — o tokiu budu
ir Suv. Valst. Amerikos, gal
vesti prekybą su Kreta, bet su

ta išlyga, kad ne atvežs ant salos kokių kariszkų padargų dėl kretoniečių. Kada apie tai buvo apznaimyta randui Suv. Valst. Amerikos per valstijų sekretorių Shermaną, kilo klausymas, ar priešintis tam, ar ne. Suv. Valst. laivai prekybiski, teisybė, retai kada pasirodo ant Viduržeminių jurių ir prekyba nei su Kreta nežymi, bet jeigu apie šitokią darbą europiszkų vieszpatysčių Suv. Valst. užtylētu, tai tos pat europiszkos vieszpatysčės ant ateinancio laiko mažai ką botų ant Suv. Valst. ir su tokiu savo darbu pasirodytu ant kitų kokių salų ar mažesnių vieszpatysčių su kuriom Suv. Valst. veda didę prekybą.

Dieną 24 Kovo Augsburgiaus sudas Washingtonė isztarė, kad ant toliau uždrausti kompanijom gelžkelių turėti išvieninį susidraugavimą ir paskyrimą tokiu budu ant visų gelžkelio linijų vienokios prekės už pervežimą žmonių ir visokių tavorų. Toks isztarimas ne mažai įgąsdino gelžkelių kompanijas, tūm dar labiau, kad už peržengimą to uždėta yra sunki baudmė.

Svarstymai kongrese apie yvairius bilius dar nepasibaigę; daugiausia svarstoma apie tarifo bilij. Sako, kad tarifo bilius įeis į tiesą 2 d. ateinancio Balandžio mėnesio. Dar niekad nutarimas kongrese netapo taip umai užtvirtitas įtiesą.

— *Kuba.* Išz Havannos praneszė į „Heraldą“ kad kubiečiai paėmė miestą Holgin provincijo Santiago de Cuba. Ispaniszką valdžę, atlaikius apie tai žinę, ne mažai nusigando, nės tą miestą skaitė už vieną iš stipriausių atspirczių prieš kubiečius.

Nespėjo vienok ispanai užmirszti apie tokį nukritį kaip daėjo žinios apie naujas nelaimes, kokios atsitiko toje pat provincijo arti m. El Caimito, kur krito 300 ispanų nū kubiečių rankos. Paėmę dar keletą miestelių toje provincijo kubiečiai stojosi tikrais poniais visos provincijos Santiago de Cuba.

Apie mažesnės kiek vertės susirėmimus kubiečių su ispanais daėina žinios ir išz kitų Kubos provincijų. Ispanai, kaip girdėt ketina atitraukt savo kareivius nū salos Kubos ir liautis ant toliau kariauti, nės mato, kad įveikti jūs negalėja.

— *Ispanija.* Provincijoje Katalona, kur daugiausiai yra Don Carloso szalinjū, (kurie priešingi dabartiniam karaliui ir varde jo valdancziai motinai), pakėlė maisztą. Randas bijosi, kad didesni nesutikimai nepakiltu, todėl skubinasi kiek galint užbaigti nesutikimus ant savo valdybų. Išz tos priežasties turbūt ketina atsisakyti nū Kubos ir sutraukus daugiau kariszkos pajėgos ant salų Philipinų, nors tas palaikyti po savo valdžę.

— *Philipinų salos.* Ant vietos jenarolo Polaviejo, kuris be jokio pasisekimo karevo ant tų salų, likosi pastatytas jenarolas Perimo de Rivera. Su kokiu pasisekimu kariauszis negalima dar įspėti, bet nors jisai ir stengs apstabdyt pasikėlusius, tai vienok ne ant ilgo laiko, nės tenaitinei gyventojai taip perimti revoliucijoniszka dvase, kad už trumpo laiko ir vėl gal kilti pasiprieszinimas kur – kas sunkesnis dėl suraminimo.

— *Graikija.* Nutarimas europiszkų vieszpatysčių blokūti graikiszkus portus randa priešzinjkus ir tarp paczių nutarėjų, o ypacz tam daug priešzinasi Anglija ir Valakija. Sziedvi vieszpatysti sako, kad jeigu taip isztiesų stotusi, tada Graikija apszauks karę Turkijai, o išz to įvyktu didelė europiszką karę, kurios krupau-

je visa Europa. Kad iki to isztikro gal daėiti, tai gana aiszku, nės jau pirm szio kiek graikiszki kareiviai Pramadoje szaudė į turkiszkus kareivius, kurie stovėjo netoli jų už rubežiaus, ant savo žemės. Jeigu apicierai vienos ir kitos pusės ne but sulaikę savo kareivių, tai musza but isztikro isztikus. Ant rubezių graikiszkai — turkiszkų sutraukta dabar 40,000 graikiszkos kariumenės.

— *Kreta.* Muszoje tarp kretoniečių ir turkų ties Malaxa nors europiszkų vieszpatysčių laivinė szaudė į kretoniečius, bet vienok turkiszką kariumenė priversta buvo pasitraukt ir patsai portas likosi paimtas per kretoniečius. Turkiszką kariumenė liko sumusztą per kretoniečius ir ties Halepa. Gyventojai m. Kanea, kurie didesnėje dalyje yra turkai krupauje, kad kretoniečiai, užtikrįti savo sylose tomis pergalemis ne pultu ant miesto Keratidi. Iszgzastis jų dar pasididiuo, kada pasirodė mieste 500 angliszkų kareivių, kurie visai netikėtai iszlipu nū savo laivų.

Kareiviai turkiszki mislydami, kad tie ateina pagelbon kretoniečių, buvo norėję pulti ant jų, tik tai jų apicierai sulaikė jų. Kareiviai turkiszki vaikszechioje apsiginklinę po miestą Kaneą ir užsilaiko didei paniekingai prieš angliszkus kareivius. Maziausias nesutikimas gal pagimdyt susirėmimą tarp jų, nės ir angliszki kareiviai su baise neužkanta žiuri ant turkiszkų.

Anglija suvis atsisakė blokūti ant toliaus pakrasztinius fortus Kretos. Vokietijai tas nepatiko ir apznaimino kitom vieszpatystėm, kad ant toliau atsiskire nū jų Kretos reikalūse.

— *Turkija.* Apskirtyje Sivas ir vėl Turkai iszpjovė suvirsz 100 armėnų. Angliszkas

ambasadorius Pilip Currie persiuntė Portai taip skaudų patėmijimą link tos pjovynės, kad turkiszkas randas dar niekad tokio ne buvo atlaikęs. Vienok sultonas nenusigando. Jisai gana gerai žino, kad daug tokių patėmijimų ir net prisakymų yra atlaikęs ir nei vienas ne buvo prieš jį panaudotas. Kad ne taptu vienok iš nežinių užpultas per baugįtojus, ginklinasi išz paskutinos ir iszdavė paliepinimą stoti po ginklu rezervai net 44 batalijonų.

— *Rosija.* Gazieta „Berlingske Tidende“ tikrina, kad Rosija padarė sutartį su Turkija, prizadėdama nedaleisti jos padalinimą ir už tai reikalauje nū Turkijos pavesti jai salą Kretą ir Athos ant Aegeiskų jurių.

— *Anglija.* Padarius sutartį dviem rebublikom: Transvaaliui ir Orange, Aprikoje, Anglija, kaip gazietos pranesza, su pasiskubinimu siuncze savo kareivius ant alkunės Gerros vilties, pakrasztyje pietinės Aprikos, kad isztikus kareivius su tiedviem rebublikom galima but greicziau sutraukti ezion daugiau kariszkos galybės.

Dalis darbu.

— *Pittsburg, Pa.* Kompanija plieno iszdarbių firmos Carnegie iszdavė paliepinimą, kad uždaryti pabirkus Duquesneje. Pabrikai tie bus atidaryti nū 1 d. Balandžio. Ta firma nor pradėti didę konkurenciją su kompanija Illinois Steel, iszdirbant rėles gelžkeliam didelem skaitliuje. Pabrikai Duquesne nor padidīt iszdarbį kas dien iki 2,200 tonų.

— *Reading, Pa.* Sudėgus pabirkui bicyklių firmos „Acme Bicycle Mfg.“ neteko darbo 500 darbinjū. Pabrikas tasaiėjo dieną ir naktį.

Isz Lietuvos dirvu Amerikoje

— *Minersville, Pa.* Buvo nutarta laikyti 19 dienos Kovo vakare lietuviski pranesimai, kas ir atsibuvo ant salės Maraso.

Susirinko burelis zmonių netoli szimtas ypatų. Pirmiausiai susirinkimas izrinko visumeniską komitetą t. y. prezidentą, sekretorių ir du vyrus diktus vietoje palicijos, kurie nedora pasielgimą, pagal paliępimą prezidento, tur praszaļt.

Kalbą užėmė svečias p. Kuncmanas isz Szenandorio, izdavėjas liet. laikraszcziio „Darbininkas“.

Pirmiausia savo kalboje nurodė apie sunkumą padėjimo darbinjko sziuše laikūs; toliaus aiskino apie dvi partijas susidedanczias isz milijonierių ir biednujų, vargūlių; tų abiejų partijų veikmę ir nelemta draugijiską surėdimą.

Kalbėtojas reiskė, kad žėmė isz savęs apszcziai gana vaisiaus gal izdūt, ypatingai Suv. Valst. Amerikos ir žmonėms kupinai užtektų dūnos visiems, bet pagal nelemtą redą svietas Amerikos praded badu mirti, pagelbos daugybė szaukia; sziađien net yra susitvėrę kūpos „Mielaszirdystės“ szelpenczios badūjanczius žmones. Ir Szenandorije jau yra tokia kūpa. Nurodė kalbėtojas, kad prie tokio szelpimo Szenandorije prisidėjo su savo pinigų protestoniszki kuningai, bet musų lietuviszkasis o nē lenkiszskasis nieko ne prisidėjo apart liet. biznierių ir kitų. Tokiu budu Szenandorio turtingesni lietuviai, dirbasi isz vien su kitomis tautomis.

Tolymesnėje kalboje nurodė apie mierius socializmo, ir reikalus darbinjku Prancuzijos, Anglijos, Szveicarijos, Belgijos, Vokietijos, ir t. t. Isz dalies, kalbėtojas pasakojo veiklumą dėlei darbinjiskos ļimos geros valės garsių vyrų

Markso ir Engelso, paskutinio mirusio 5 rugpjuczio 1895 m.

Apie Maskolijos socializmą ir Aleksandro II, Maskolijos caro, žuvimą. Toliaus apie naudą asztūnadyninio dienos darbo; apie priespaudą Irlanđijos žmonių per taip vadina-mus Anglijos Landratas.

Prie pabaigos izspasakojo pastebėtiną atsitikimą su badūliszka szejimyna Szenandorije, ir taip: Turbut pradzioje Vasario mėnesio vaziuįant farmieriui Loyd ulyczia iszėjus moteriszke suderėjo buszelį bulvių ir įsineszė stubon; farmerys apstojus pirkėjams negalėjo skubintis eiti atimt pinigų, bet izspardavęs bulves ir ką kitą, atėjęs gauti stubon užmokestį už buszelį bulvių pamatė, kad vienos bulvės jau ant ugnies pūde, o kitas papiltas ant aslos mažiukai badūlių vaikučiai žales grauzia.

Tad farmerys užgautas kibirksztele pasigailėjimo badūlių, nereikalaudams už pirmą buszelį bulvių užmokesties, nuėjęs paėmė isz vežimo dar vieną buszelį ir atneszęs badūliams padovanojo.

Tokią stebėtiną rėgyklą farmerys, nuėjęs į angliszką drukarnią, isztisai izspasakojo, ir toji žinia pasklido po visą Szenandorio miestą ir kitus. Kalba traūkėsi apie pusantros adynos, ir prie užbaigos padėkavodams susirinkusiems už paklausimą, kalbą užbaigė.

Buvo parengta dar vieną kalbą laikyti per lietuvį P. T. bet jau nebuvo laiko, nes turėjo užimti salę mitingas komiteto parapijos, todėl atidėta ant kitos dienos pagal paskyrimą tame dalyke rupinancziosi komiteto.

Velijama szirdingai, kad ir kitūse miestūse užsiiminėtu lietuviai pasikalbėjimais gražiais, ir su tūmi daugiaus save iztobulintu.

Susirinkimo Sekretorius.

(Nū Rėd. „Darbinjkas“ 13 num. pranesza, kad jau kun.

Milukas isz Shenandorio yra daves \$ 10 dėl dr. „Mielaszirdystės“).

— *East Windsor Hill, Conn.* Czionai yra ne mažas skaitlius ir gana turtingų farmerių; bet tie visi svetimtaučiai.

Lietuviai czion apsigyvenę tiktai kaip tarnai – darbinj-kai.

Priesz vienūlika metų galima sakyt visai ne buvo czion lietuvių, dabargi patinkama labai tankei. Pasilaikymas lietuvių labai nepavydėtinas. Bet tame daugiausia paczių kaltė.

Pabaigę dienos darbą susibėga vienur ar kitur keletas ir per visą naktį losze kortomis, alindami patys savę ir aikvodami (iszmėtįdami) neprotin-gai uždirbtą centą. Jau kitą vakarą miego pergalmi pūla kaip negyvėliai ir per visą naktį miega; ateinantį vakarą ir vėl prie kortų, ir taip pranakziu vargina savę materializškai ir dvaiszškai. Neapsieina ant tokių sueigų ir begėrymo.

Alaus ar degtinės, teisybė, ne prigriebe taip greit, bet dėlto saidės gauna iki norui ir trauke iki akise apmargata. Paklausius tada apie jų sznekas tikt pecziais turi patraukt. Bet ir apie ką jiems sznekėti, kadangi laikraszcziio ar knygutės jokios neskaito, o kiek toki gal izmanyti, tai kožnas gal suprast.

Norint pakalbīt jūs prie szio ar to naudingesnio, tūjaus izzgirsti, kad jie apie viską izzmaną geriau kaip visi, bet užklausus apie ką nors nezino nei ką atsakyt nei isz katro galo pradėt. Pasitakė mą kartą but ant tokio jų suėjimo ir užklausus kas tai yra tauta visi vienu balsu atsakė nezina ir dar pridurė, kad „kiba velnes tokius zodzius izzmislije“. Pakalbinau kartą prisiraszyti prie „T. M. Dr.“ ir paaiszki-

nau, kad toji draug. izdavinės knygas ir Lietuvoje beturcziam dykai dalys, tai isz to nusidyvijo ir visai nenorėjo tikėt, kad toki „stebuklai“ stotus, jog negalima buvo jau apie nieka daugiau nei užsimyt, nes asztrių paniekinimo zodzių gavau nū kožno iki norui. Pakalbinus prisiraszyt į kokią pagelbinę draug. arba „Susivienyjimą“ izzgirsti taip-gi iszskalbinimą, kad po myrio jie nerėikalauje jokios pagelbos, o kol gal dirbt nerėikalauje jokio ten „Susiv.“ ar draugyszių.

Dėl atlikimo izspazinties velykinės parsikviečiam kas metas kuniją isz Waterburio. Atsilankant tam ir paukvatinus susiriszt į draugystę buvo neva ir susitvėrus tokia; bet laikėsi tokia labai neilgai o po tam ir vėl viskas į senovės vėzes sugrįžo. Buvo net pradėta mislyt apie statymą bažnyczios, bet pasimilijus kad tokiam nedidžiam skaitliui sunku bus užlaikyt bažnyczia, vėl užmirszta ir apie tai.

Nepersenei buvom suszaukę mitingą, kapadaryt su pinigais, koki liko po suirimo draug.; vieni norėjom paskirt pusę tokių ant naudos „T. M. Dr.“ o kitą pusę ant Emigrantų namo, bet, žinoma, sutarti su taip keistom nūmonēm sunku, tai-gi ir nenutarem nieko; tiek tikt nutarta liko, kad pinigai bus paszvesti ant to, ant ko atvazėvęs klebonas pasakys. Tikinės todėl, jog pinigai szie bus paskirti ant naudingo tautiszko reikalo.

— Žiemkenczio užmanymui asz pritariu ir pagirdamas tai bei norėdamas ir patsai prisidėti paskiriu isz savo pusės \$ 10.

Naudingumą to užmanymo nereikalauju izsrodyt, nes tai kožnas gal suprast. Kas link-gi paties įvykdimo: ar susirinks atsakanti suma pinigų ir ar pavėļis ir ant kokių izzlygų Vokietijos valdže tai įsteigti, —

palieku kitiems apie tai paaisz-
kjt.

M. P.

— *Elizabeth, N. Y.* Ne mažai turėjau nusistebėt patė-
mijęs N. 11 „Garso“ rasztą p.
A. K., buk nei New Yorke,
nei Brooklyne, nei aplinkinė-
se nesiranda atsakanczio, į komi-
tetą Emigrantų namo reika-
le, vyro. Rodos, kad ir tenai
yra apszviestų vyrų ir, gyve-
nant per ilgą laiką, apsipazi-
nusių su emigracijos reikalais;
tūm labiau, kad tenaitiniai lie-
tuviai, galima sakyti, daugiau-
sia rupesczio yra pridėję tame.
Bet ant galo tegul tas liekti,
asz noriu isztarti da porą zo-
džių apie pranesimą p. V. K.
į pereitą num. „Vienybės“,
perstatant p. S. M. į komitetą
Emigrantų namo reikale. Mes
nutarėm ir perstatom p. S. M.
ant kasieriaus. Jeigu visūme-
nė ant to sutiks, p. S. M. pri-
sizada rupintis Emigrantų na-
mo reikale ir tokią priderystę
pilnai iszpildyt. Jisai yra ge-
rai apsipazines su emigrantų
reikalais ir galima tikėtis, kad
atsakancziai ves visą reikalą.

Nors „Vienybė“ net ir per
daug, galima sakyti, vietos yra
paskyrusi emigrantų namo rei-
kalams, nū pat pasirodylio
szio užmanymo, bet tikimės,
jog ir ant toliau neatsisakys,
talpinti žines Emigrantų namo
reikale nepaisant ant apszmei-
žų isz neuzkanczios jai pusės
kilusių.

A. S.

— *Pittston, Pa. 29 Kovo.*
Vakar buvo parapijos mitin-
gas, ant kurio kunigas iszskai-
tė įėjimą ir iszėjimą parapijos
pinigų. Iszėjimas pasirodė di-
desnis už įėjimą. Mat, kilus
mus parapijoje nesutikimui,
daugelis nedavė pinigų; nesu-
tikimai tie prasidėjo tiktai szj-
met.

Tarp nutarimų kiek svarbes-
nės vertės yra numazinimas
mokesties dudoriui. Pirma
mokejom dudoriui \$40 ant mė-
nesio, dabar-gi nutarta mokēt

tiktai po \$16, tikt už szventas
dienas. Už sziokes dienas, ka-
da miszios yra užperkamos,
tur mokēt patsai kunigas. Ku-
nigas ant to ne nor sutikti, bet
parapijonai neketina labai pra-
szyt.

Parapijonas.

Ateivių namo reikale.

Bent kartą pradeda tas už-
manymas kunytis, kuris iki
sziolei, gali sakyti, gyvavo tik-
tai laikraszcziūse ir, kurie bu-
vo to viso užmanymo prieszi-
nįkai, szįdien, reikia džiaug-
tis isz jų susipratimo, darbū-
jasi dėl to namo gana darbsz-
cziai.

P. A. K. „Garso“ num. 11
raszo kad emigr. namai dėlto
neįvyko kad nežinia buvo kur
aukas siusti. Kiek buvo to-
kių kurie norėjo aukauti ir
siusti, mes to nematėme. Vi-
siems yra žinoma kad „Susi-
vieh.“ tūmi tarpu užsiėmė au-
kų priėmime, kolei kas nusi-
dūs. Bet kiek aukų įėjo?
Rinkti komitetą kuris specija-
liskai užsiimtu emigr. namais,
mą rodos, visai nėra reikalo
dar, nės komitetas nieko nepa-
darys, kolei nebus sziek tiek
pinigų susidėję, o pinigų rin-
kimu turi užsiimti ne komite-
tas, bet kiekvienas, kuris tą
reikalą supranta, ir siusti į
laikr. iszleistuves, kurios pri-
ima, arba į „Sus.“ kasą; komi-
tetas gali tiktai rupintis apie
patį namą, o ne pinigų rinki-
mą. Rinkti aukas ir prie jų
raginti, parodant paveizdą len-
gviausia yra kunigams ir biz-
nieriams, prie jų prisidės ir ki-
tos ypatos su smulkesnėmis
aukomis. Kolektoriai turētu
buti tiktai ant vietos, nės jei-
gu jie keliautu isz vietos į vie-
tą, tai daugiau iszleis negu
surinks. Kiekvieniame mies-
telyje vis rasis, nors vienas,
isztikimas, kuris galės priimti
aukas tūm tarpu ir pridūti jas
į tikrą vietą. Tą atlikti, ge-
riausiai gali draugystės, nės jų
yra po keletą, visūse, didesniū-

se, miesteliūse. Balių kėlimas
turi buti didei atsargus, nės
buvusiejie, „Palangos Juzės“
draugystės ir „Susiv.“ seimo
visai nenusisekė. Pirmutinį
nieks neaplankė, antrojo nauda
nuėjo į Brooklyno parapijos
kasą. Priegtam reikia di-
džiausią atydą atkreipti ant
szito: ar nepasunks mums lai-
kais į laiką dūti aukas? Na-
mas, žinoma, turētu užsilaikyti
tiktai isz aukų, nės vargu at-
siras privatiszkas kapitalistas,
kuris dalį apsiimtu ant savo
riziko. Nors maž daug apro-
kūkime kiek kasztūtu namo
užlaikymas. Reikia menkiaus-
iai dviejų vyrų, kurių mėne-
sinė bus 40 dol. arba mažiause
pō 35.

Du vyrai po 35	\$70,00
Viena moteriszka	„25,00
Namo samda menkiause	„50,00
Kurenimas	„ 5,00

Szitos mėnesinės per metus reikalas	\$1800,00
--	-----------

Įtaisymas nors 10 lovų po \$10	\$100,00
--------------------------------	----------

Ant kitų rakandų, stalų, ke- džių ir t. t.	\$100,00
---	----------

Didei skupei gyvenant per
metus reikės iszdūti į \$2000 o
sieks ir iki 2500 arba 3000,
nės reikia viską naujei supirk-
ti. Taigi, komitetą skirti reik-
tu tada, kada turėsime nors
\$2000 pinigų sudėję, nės be to
neprasidės visai namas. Ir to-
lesnių metų užlaikymą jo taip-
gi dabar jau reik įžiūrėti, kad
atėjus rakui mėnesinės neliktu
namas tuszczias, arba savinį-
kas jo, už neiszmokėjimą sam-
dos nē iszmestu. Namas turi
buti gerai užtikrintas, kad ne
sugrius, t. y. pastovės; o tas
viskas priguli nū to, kaip daug
pinigų turėsime ir jų surinksi-
me. Ant uzdarbio, jeib ko-
kio, isz paczių ateivių negali-
ma nieko tikėtis, nės gal reiks,
kitą pamaitinus keles dienas
dovanai, paleisti o kitam dar
tikieta iszpirkti be vilties at-
mokejimo. Atlyginti kiekvie-
nas prizadės už suteiktą jam

paszalpą, bet kiek atsiras to-
kių, kurie tiktai dėka ir priza-
dėjimu atsilygins.

Kviesti statytoją, tai yra,
skirti komitetą, tada, kada bus
sugabenta namui medega, t. y.
pinigai; o tą ne kom. turi rink-
ti ir į kruvą gabenti, bet mes
patys, visi. Kaip bus ganeti-
nai pinigų, tai viskas rasis; o
isz tuszczių žodžių nieko ne-
sutversime. Kam rinkti pinį-
gus ant to dalyko, tai buvo jau
daugel kartų apie tai raszyta.

P. Zambrukas.

Keli žodžiai isz Baltimores

Užmanymas įtaisyti Emi-
grantų namą yra svarbus da-
lykas dėl mūsų tautos, bet ar
visi suprantame tajį reikalą?

Taipogi įtaisyimas Prusūse
spaustuvės yra darbas ir ge-
rovė lietuvių.

Ant įtaisymo dviejų tokių
svarbių užmanymų, žinoma,
reikia ir kapitolo, bet tą vis
butu galima surinkti jeigu
tuli kunigai neatszaldytų žmo-
nių su savo bjauriais pasielgi-
mais.

Dėl paveizdos: 14 d. Kovo
Baltimorėje tapė laikytas susi-
rinkimas „N. Koperniko Drau-
gystės“, ant kurio p. V. Kara-
lius, iszdavėjas „Kardo“ pa-
davė ant apsvarstymo apie
Emigrantų namą. Draugystės
sąnariai vienu balsu sakė, jo-
gei dalykas yra svarbus ir
naudingas dėl mūsų brolių ir
vertėtu prisidėti, bet abejoti
reikia ar tik nepasinaudotu kas
isz to kaip ana, sako, su Kražių
skerdynės brosziaura; kn. Burba
visur skelbė, kad iszdūs bro-
sziaurą su paveikslais guberna-
toriaus ir caro, ant galo, girdi,
iszdavė už sukolektavotus pi-
nigus „Valtį“, (mums rodos,
tas neteisybė. R.) kur iszdergė
visus Lietuvos mylėtojus. Kiti
vėl sako, ana New Yorke dė-
jome pinigų dėl bažnyczios
kur kunigas sakė, kad tenais
bažnyczia busent per amžius,
dabar, girdi, Jūdiszius parda-

vė ir iszdurė ant farmų o toje vietoje, kur miszios buvo laikomos, dabar visai kitokia prekystė. Taipogi sąnariai paminėjo Susivienijimą į kurį taipgi Koperniko Draugystė, prigulėjo. Sako, kada buvome iszrinkę delegatą siųsti, tai kun. Burba nepriėmė, kad mūsų Draugystė neturi įstatymūse, kad koznas sąnarys nors sykį ant metų atliktu ausinė; ir tokiu budu nutarė ant ateinančio susirinkimo placziaus apznekėti apie tai vis.

Kun. Žebrys 9 num., „Rytas“ besibardamas ant p. Pelėdos, sako: kas butu jeigu visi gaspadoriautu bažnyčioje, tada bažnyčia pavirstu į karczemą. Matote kokia tai teisybė. Žmonės perka bažnyčią, kunigui moka algą ir jie neturi valios; man rodosi kad gaspadoriais turi buti žmonės, o jeigu kunigas gauna algą, tai turi tik atlikti žmonių reikalus.

Žmonės taipgi bažnyčias nepaverčia į karcemas, bet patys kunigai, uždėdami fėrus.

Sztai Baltimorės kun., pasziinkaves keletą nedėlių bažnytiniame sklepe; nusipirko namą; argi tokiam rupi Emigrantų namas? Argi rupi kun. Abromaieziui kuris perka farmas? Arba ar rupi kun. Burbai kuris iszmetė dėžes isz bažnyčios, kurios buvo prikaltos aukoms Emigrantų namui?

Ar rupi Maszotui kurį kun. Žebrys 8 num. „Rytas“ priskaito prie valnamanių? Valnamaniai nereikalauja isztvirkėlių bei siurbikų, jeigu Maszotas nori iszsiteisinimo, tai kun. Žebriui nereikėjo jį rodyti valnamaniams, bet siųsti į Romą dėl iszsiteisinimo.

Apie augszcziaus paminėtus uzmanymus turėtu pirmiausiai apvarstyti visūse miestūse esanzios draugystės kiek katra dātu, taipogi turėtu buti miestūse komitetai kurie užsimtu rinkimu pinigų nū pavienių žmogystų, tokiu budu,

kaip man regisi, galėtume surinkti pinigų, bet tik reikia atsakanczių vyrų kurie galėtu vesti visą parėdką.

Jeigu mes galime viename mieste nupirkti bažnyčią už kokią \$ 15,000 arba \$ 20,000 kurios tankiai nueina naudon svetimtauczių, tai dėl tėvynės labo nebus sunku sudėti nors \$ 70,000; juk ir mūsų yra ne szimtai, bet tukstancziai. Trokszdamas pasisekimo reikalūse tėvynės tariau:

Lai pražydi tarp mūsų solidarizkumas ir vienybė, o viską įsteigsime.

Pažystamas Kun. Žebrio.

Musu užmanymai.

Gražių ir reikalingų mūsų tautai uzmanymų turime gana, bet kadgi vargas mumis su jais, tai vargas; kad tai ne su iszgalėjimu, bet su nenorėjimu. Jeib tik koks kad ir menkas uzmanymėlis pasipina, tai žiurėk, kaip sunkiai, kaip erszkėcziūtai, kaip sakau ne lengvai turi prasimuszti per miglotinus, arba tik bergždiniu liktis. Irgi gana jau aiskiai prisiziurėjome į pradzią tos menkos mus draugystės „Tėvynės Mylėtojų“ kuri kasztūja tik 5 c. ant mėnesio žmogui. Na ir tas mažas uzmanymėlis, pigus ir nieko nenkenkintis kaip tai sako „ponui nė padonui“, bet ėmė tuli mus broliai užsipuldinėti, visaip dargavoti, ypatingai kaip zinome „Garselis L. A.“ Na ir jei paklausime už ką taip, tai nežinos ką atsakyti. Kągi daryti, nors su ramscziu pasiramscziūjant, vis darbas, galima sakyti, pradėtas, nors nežine kaip seksis.

Dabargi kaip ir Emigrantų namas, kad ir gana reikalingas, bet czion kasztai tai ne draugystės „T. Mylėtojų“. Ir zinome, kad butu viskas galima, bet kad czion taipgi visūmeniszkas yra reikalas, o szaukiame tik biedniokai, ba-

gotesni-gi apie tai ramei sav užtyli ir apie tokius uzmanymus nei vėjelis ju nūmonėms nepustelėja; ir kad jie niekūmi neprisideda, tai kągi ir mes galime atlikti biedni, o dar jei tik maža saujalė tą atjaučia; tiems patiems-gi prie visko prisidėti, ne pritenka pajiegos. Ir-ig žiurėkime, pagal pranešimą p. Moliuszio, kaip nū Susivienijimo balius likusių pinigų paskirta buvo pusė ant Emigrantų namo, ar gi jie ten pateko? kurgi tav pateks, kad „Susivienijimo seimas“ negalėjo atsibuti be vyskupo be Kriavcziuono melagio.

Na ir tik skaitykime su atyda straipsnį Moliuszio ėsantį 10 num. „Vienybė“ tai matysime, kad turbut Dievas už koronę kokią atsiuntė sziczon tokius niekszus kuningus, o prie to ir taip nesumanius žmonės, kaip kad tuli isz sąnarių draugystės szv. Jūzapo.

Labai gražų paveikslą davė draugystė szv. Antano isz Edwardsville Pa. ir jeigu pamylėtu sekti kitos draugystės Amerikos tokį paveikslą, tad lengviaus galėtu uzmanymai szakoti ir bujoti, nes czionai draugysczių turime nemažai.

Vėla matome, kad ir pavienės ypatos žada paaukauti ant to uzmanymo po \$ 25, po \$ 10 po \$ 5 ir t. t. Kuningas Chicago Kraucziunas net ik \$ 100, na ir palengvėlia gal viskas įvykti.

Kitas-gi vėla uzmanymas Spaustuvė Amerikos lietuvių Prusūse. Tas dūda 100 dol., kitas vėl 100 dol., kiti po mažiaus ir tas viskas gerai; bet kaip mes galime suprasztyti daugiau tokių pinigų? Kasztūs toka spaustuvė gana geroikai, nes prie jos reiks ir įtroligaturos įrankių.

Man tas rodosi taip; reikia ant to žmonių pasiszventusių tikrai, kurie niekūmi niekam neįsipykę, ir kad tie apsilvktu rubu drąsos ir maloniu žodžių, turėdami po ranka visą pro-

gramą uždėjimo spaustuvės, ir kad pinigai dūtiejie bus nepražutingi, eitu pas bagotesnius, kuriems 100 dol. kaip mums 1 dol. menkiaus stovi, perstatytu jiems teisingai programą spaustuvės uždėjimo, praszytu prisidėjimo prie to uzmanymo, ir, misliju, kad prie to priklabintu, nes tokia spaustuvė butu locnasczia tų, kurie pinigų arba szėras sudėjo. Mūsų lietuviai bagotesni žmonės, zinome, kad visad esti užimti savo darbais, ypatingai bizniais, o ir laikraszczius lietuviszkus kuriūse tie uzmanymai esti kas zin ar perskaito? Tokiu budu, kas jiems ten galvon apie tokią spaustuvę, kuri ir gana gerą nūszimtį atnesztu. Žinodami ant tiesų, kad spaustuvė atnesz gerą pelną szėrininkams, užtiesą nepasibijotu suvisai turtingesniejie su savo pinigais prie to prisidėti.

Pagal nurodimus p. Žiėmkenczio, kad spausdinimas Prusūse lietuviszkų knygų atnesza Prusams nemažą pelną, galima labai įtikėti, nes mes patis zinome, kaip ilgai, ypatingai jaunimui, laiko maldaknijės: vienos neseniai nupirktos, jei tik kiek apsitrynė, tai jau „tėte – mama nupirkite naujas“; tėveliai noroms nenoroms, vėla perka ir moka pinigą.

Tokiu budu tiek ir tiek maldaknijų iszeina per pruselių rankas ir visas uzdarbis, zinoma, tenka pruseliams.

Kits vėla liudnas daiktas, kad kaip laikraszcziai pranesza per isztisą pereitą, metą neiszėjo Prusūse nei viena lietuviszka brosiurėlė, tokiu budu pereitas metas dėl Lietuvos visai yra bergždzias.

Jeib ant toliaus taip bus, tai mūsų jaunūmėnė lietuviszka, galima tikėtis, nesiplėtos gražiose tautiszkose nūmonėse, bet silpnės; o silpnai ten ėsant lietuviszkajai dvasiai, lengvai prisigydis susimaskoliavimas

ir pravoslavija, nes maskolpa-
laikiai, zinome, kad labai apie
tai dirbasi.

Tai-gi mislijasi, kad spaustu-
vė amerikoniškai lietuviszka
ten yra reikalinga, taip dėl isz-
verzimo isz Prusų rankų lietu-
viszko pinigų, kaip ir dėl stip-
rinimo lietuviszkos dvasės ant
Tėvynės lauko.

Na gerai, ten Prusūse ame-
rikonams daleista yra gyventi
su paszpartais, bet biznį dary-
ti tokį tai, kas zin ar butu da-
leista? Ir ant keno tada vardo
prireiktu spaustuvę pavesti? Czionykszcziai žmonės suvisai
anų nežinome kas užsitikimas
gali buti; ant szerininkų vardo
butu geriausia, bet ar butu ten
daleista tas dalykas?

Užmanymų gražių turime,
bet kad prie to nemaž reikia
pasiszventimo ir pinigų prie-
dorbavimosi; o to visko vis
gerai stokūja, nes kaip augsz-
cziaus sakiau, kad kas ir gali
ma butu tankiai nuveikti,
tai mažai turime norincziųjų
gerovės savo visai tautai ir su-
tūmi viskas vėzio sparta turi
slinkti.

Dėl pajudinimo prie tautisz-
ko dasiprotejimo arba darbi-
nikiszko klausymo numany-
mo, zinome, kad reikia mums
brosziurų, bet reikia ir agitato-
rių, kurių suvisu beveik mes
neturime. Brosziuros su agi-
tacijomis, yra tai sparcziausios
prie visko pajiegos; nes agita-
cijos žmones taip pritrauke,
kaip sziluma isz visų plyszių
bambatierius sujudina; ir bu-
vusias prezidentas Suv. Valst.
Clevelandas savo paskutiniame
laike nupeikdams aprubežia-
vimą ateiviams pasakė, kad
geriaus, vietoje užginti įeit į
Suv. Valst. žmonėms nemoky-
tiems darbinjams, kurie ra-
miai sav dirba, reiktu užginti
įeit agitatoriams, kurie savo
agitavojimais sujudina visus
nemokintus ir spakainus žmo-
nes.

Taigi aiszkiai matome, kad
kapitalizmas daugiau prisidin-

gi vieno agitatoriaus, kaip kad
tukstanczio nemokintų prastų
darbinjėlių. Todėl ir mumis
butu gerai agitacijos dėl viso-
kio tautiszko labo.

Kad-gi visokių draugiszkių
susiriszimų turime, bet susiri-
szimo agitatoriszko nei vieno.

1894 m. buvo Szenandorije
susitvėrus kūpelė agitatoriszka,
bet porai kartų susirinkus, ir
pamėginus, ir vėla į patalėlį.

Dėl agitavojimo zinome, kad
reikia vyrų drąsių, apmoky-
tų, gerai iszkalbanczių, ir kaip tik
kas pamėgina, greitai apsi-
džiauge bovijimu, lavinimu tų
reikalingų mums pasakėlių.

Nelabai kas, kad mes patys
jei ką užmanome, o ir jau pra-
dedame, bet greit ir apilstame.
Užmanymo darbas jeigu esti
jau pradėtas, tai turime gra-
žiausiai, geriausiai iszsilanks-
timais nenūalsiai darbūtis dėl
labo visūmenės, kaip pats dėl
savęs. Visur negana paraginti
kitą prie gerų darbu, bet rei-
kia ir patiems gerai dirbti.

Turime szia dien nors menką
užmanymėlių pradėtą „Tėvynės
Mylėtojų Draugystė“ tai-gi
broLIAI, šanariai, rupinkimės
koznas pagimdyti po keletą
vėla naujų šanarių, ir susimil-
dami nenuveikime liulių į pa-
talėlį.

Jeib kas sziam mano raszte
lyje negerai, teiksis skaitytojai
pataisyti, ypatingai kas link
Spaustuvės ir Emigrantų na-
mo, nes negali nieks be rodos
visūmenės nusidūti laimingai.

Pažystamas Trupinėlio.

Reikalai

„Tėvynės Mylėtojų“ draug.

Minersville, Pa. 27 Kovo.

Szia dien mūsų kūpa laikė
mitingą, ant kurio nutarė; bro-
sziaurą dūt spaudit ne Prusūse,
bet sziczion, Amerikoje; už
organą norim turēt „Vienybę“;
p. J. Paukszi paskirem užlai-
kytojum mus draug. knių.

Ant to mitingas likosi už-
baigtas.

Vardan kūpos pasiraszau
Sekretorius.

F. Matuleviczia.

Perzvalga.

„Varpas“ num. 12 (praėju-
sių metų) klausia kas atsitiko
su konkursu ir premija ant
paraszymo „Aritmetikos“, ir
kur ji yra? Apie tokį konkur-
są mums neteko nei girdėti.

„Varpas“ ant szijų metų isz-
eis tikt kas du mėnesiai; tai-gi
viso iszeis tiktai szeszi num.
Prieaszczia to, yra sumažėji-
mas sandarbinjū, o labiausiai
pinigiszkas stovis. Gailu, kad
vietoje pasididint, mažinasi ir
silpsta lietuviszės ramščiai.

„Varpas“ raszo jog gerovėj
Maskolijos katalikai galėtu
turėti dar net 10 vyskupų, ku-
rių dabar nėra ir Dievas žino
kada jie bus. Vyskupų nėra
Seinūse, Vilniuje, Plocke ir
Lucke-Žytomyriaus. Pavys-
kupių arba vyskupų – suffra-
ganų taip-gi nėra sziose die-
cezijose: Tirapolio, Plocko,
Seinų, Sandomyriaus, Liubly-
no ir Kielcų. Vatikanas ir
Maskolių vyresnybė, matyti,
nesusitaiko ant kandidatų.

„Lietuva“ num. 10 garsina
aukas ant Emigrantų namo,
kurias sudėjo „Lietuvos“ isz-
leistojas, redaktorius, vietinis
kunjgas ir kiti.

Viso paaukauta nū Chicagos	\$62,00
Nū „Susiv.“ paskirta	„100,00
Szv. Kazimiero dr. Waterbury,	„50,00
Szv. Antano dr. Edwardsville	„25,00
P. Mikolainis surinko	„ 8,95
Kun. Kaupas sukolektavojo	„ 9,00
Plymouth parapijon. sumetė	„ 6,06
M. Oszkinis isz Bostono	„ 1,00
„Garso“ redakcija ir kiti	„27,00
Nū „Susiv.“ seimo baliaus	„63,65
	352,66

Skaitlius nū „Susiv.“ seimo
baliaus yra patalpintas 7 num.
„Kardo“. Ant kiek jis teisin-
gas, mes nežinome; bet apart
jo, teisingesnio dar nematėme.
O kur yra tie \$63,65 tai žino
„Susiv.“ vyriausybė.

„Tėvynė“ num. 2 kalbėda-
ma apie Emigrantų namus, sa-
ko: „—Savo laike juk „Gar-

sas“, „Rytas“, ir kiti laikrasz-
cziai labai rėmė emigrantų na-
mo užmanymą, „Kardas“ tada
tylėjo, szypsojosi, o „Vienybė-
je“, juk visi zinome, patilpo
korespondencijos prieszais už-
mánytojus namo“.

Butu labai miela kad „Tė-
vynė“ butu ir patalpinusi anas
korespondencijas isz „Vieny-
bės“ priesz užmánytojus emi-
grantų namo arba nurodziusi
kuriūs NN. tai buvo. O „juk
visi zinome“, kad „Vienybė“
daugiausiai rėmė tą užman-
ymą, o „Garsas“ kurį „Tėvynė“
taip giria, tylėjo it nebylis iki
9 N., ir tikt per nenustojantį
„Vienybės“ koznijimą prisi-
vertė. Tą tai visi zinome.
Apskelbimas be argumentų,
tai tikt paprastas iszpludimas
neapkencziamojo. Rodosi ne-
vertėtu „Tėvynėi“ nebutus
daiktus, už buvusius skelbti.

Ir vėl. „Tulas laikrasz-
tis apgarsino aukas dėl iszvarytų
isz Mintaujos gimnazijos“ —
Dr. Szlupas tą užmanė ir į
„Darbinjka“ patalpino, bei
vėliaus apgarsino kiek aukų
susiejo. „Tėvynė“ bijosi net
vardą isztarti, kurių kelinės
skersai dryzos yra. Isz to ma-
tyti, kad mes niekad nesusitai-
kysime, ir tikt vieni kitus truk-
dysime. Rodosi kas ką nau-
dingą užmano dėl visūmenės,
tai verta yra tam pritarti, ne-
veizint į kelinių dryzius. Ga-
lim nesutikti su nekurioms nū-
monėms, bet nutylėti apie tas
kurios yra reikalingos vien-
tikt remti, tai peiktina vien-
pusystė. Pagal tą iszeina taip:
Padarys ką pikto „dievūczius“
tai sziuksztu apie tai iszszioti,
nės busi paskaitytas už bedie-
vį. Bedievis padarys ar už-
manys ką gero, tai vėl tylėk,
nės jei pritarsi, tai vėl busi už
bedievį paskaitytas. Neturiu
mislies visai apginti „Vienybę“
arba „Darbinjka“, bet turiu
papeikti veidmainystę. Atidū-
kim kas keno yra.

„Garsas“ num. 10 apreiszke
visą „Varpo“ zyvata ir ant ga-

lo pridurė: „Lietuviams krikščionims (kodėl ne katalikams) ir Lietuvos kunigams laikas geriaus apžiūrėti šelpiamam bicziuliui ir suprasti“. Kam tikriaus priklauso „Garbe“ minėtas vardas ano žalcio? Jau 500 metų praėjo o dar menkutė tiktai dalelė Lietuvos kunigų susiprato ką turi veikti, o kiek laiko dar pereis kol visi tai supras?

„P. Branaitis kalbėdamas apie „Naujas knygas“ sako, kad nemielą įspūdį daro daugybė zeceriszkų klaidų, kurios, — pastarūse Tilžės išleidimūse perėjo į paprastą dalyką.

Už tai turime pasidėkavoti Tilžės judosiams, kurių tai yra vaisiai. Ir kaip turime stengtis, idant tam užbėgti? Įrengti tenai savo liet. spaustuve. Kol tas nebus, tai vieton gero maisto, vis gausim jovalą.

„Lietuviszkas Laiszkas“ num. 6 patalpino Marykės, iš eilės jau trečios mergaitės raštą, kur gūdziasi kad lietuviszkos knjgos rodosi užkavotos esanzios, ir kad reikia norinciam jas susijieszkoti. Gerai butų kad liet. knjgų perkupcziai, Prusų Lietuvoje, pardavotu ir moksliszkas knjgas szalip dvasiszkųjų, tada vis gi daugumas gautu pamatyti kad apart giesmių, miszių, yra ir kitokių knjgų. Prusų Lietuvos mergaitės, turi gan subrendusią nūmonę, kaip matyti, apie tautiszkus reikalus, ir nenustojant energijos padarys daug gero ant liet. dirvos, kurę visiszkai apleido apszviesiesni pavirsdami į vokieczius. Garbė joms!

„Nanja Liet. Ceitunga“ pranesza, jog užgynimas parsineszimo kiaulienos po 4 svarus isz Lietuvos, tapo sunaikintas ir parubeziniai gyventojai vėl gali sav parsineszti. Senesne kiauliena turi apvirinama buti. „N. L. C. vieton isz Lietuvos, sako isz Maskolijos, nors Prusija rubeziūjasi tiktai su Lietuva ir Mozurija.

„N. L. C. num. 14 pranesza apie žieminę „Byrutės“ szventę, kuri atsilaikė didei puikiai ir aplankyta szannei buvo, nežiurint nei ant didžios pusnies. Susirinkusieji visi gavo prieįeigos su programu, kukardas, lietuviszkūse dažūse, žalei-raudonai-baltas. Po vadovysta p. Storasto dainoriai padainavo szias dainas: „Trake berzelis stovėjo“, „Sejau rutą“, „Kur upelis teka“, kuri susirinkusiems taip pamėgo, jog turėjo atkartoti, „Ko liudi putineli“, „Ant kalno karklai siubavo“, ir „Anksti ryta kėliau“. Tarp muzikos buvo Pranaiczio „Lietuvaite“ ir Dr. Kudirkos „Sudiev.“ Teatras „Ponas ir muzikai“ didei visiems patikęs ir loszikai puikiai savo roles atliko. Priesz teatrą laikė prakalbą p. Lapiņas „Byrutės“ virszinjkas, ir karsztais szirdį perimancziais žodziais graudeno susirinkusius, visur ir visulaik prie lietuviszkos laikytisi ir lietuviskais prisipažinti. Po teatro žekliamavojo eiles (kokias?) pavirtusis isz lietuviszkos vokiečė. Draugystė gavo 5 telegramus su linkėjimais. Gerai butu kad „Byrutės“ dr. stė tą teatrą perstatytu ir kitūse Lietuvos krasztūse kaip antai Klaipėdoj, Szilokarcziamoj, Kaukenūs, Labgavoj, Gastūse ir kitur. Tokiu budu tikrai suzadytu lietuviskus, kurie matytu jog ir lietuvisgai gali teatrus bei pasilinksminimus savo kalboje atlikti.

„N. L. C.“ raszo jog perėjimas per rubezių, dėl susiderėjimo valdžių, didei palengvintas tapęs. Maskoliai leis vokiszkus garlaivius į Jurbarką (Nemunu) atplaukti, o vokiecziai vėl leis anų garlaivius iki Smalinjkų, per ką keleiviams nereiks pėstiemis arba pasisamdžius vezimą nū Jurbarko iki Smalinjkų ir atgal keliauti. Toliaus sutarę ir perėjimo rubeziaus kortas (pasus-legitimacijas) vokiszkas maskoliai

įvelijo pailginti net ant 28 dienų, vietoje pirmiaus buvusių 8-14 dienų. Vokiecziai iszdūda dovanai legitimacijas dėl atėjusių darbinjkų isz Maskolijos ant 8 mėnesių tiktai, o likusius 4 mėn. turi darbinjkai pragyventi namon sugrįžę, kadangi tikt vasaros darbams yra anie reikalingi. Tas sutarimas turi veikiausiai įsyla įstoti, bet ant kaip ilgai, tai nei derėjimūse nėra minėta. Žinoma, tas derėjimas bus taip ilgai kol vokiecziams jis bus reikalingas.

„Lietuvos Pasle“ A. Kuršzaitis nenorėdamas pagyrė „Byrutės“ szventę, nors jis jos neapkenzia kaip bulius rau dono daikto. Jis dėl priveizėjimo, jeib vėl lietuvisgai vokieczijų neapveiktu, ir buvo nuėjęs su mokyklų inspektorium Dembovskiu. Szventė jam didei patikusi, ypacziai liet. dainos, kurių tur koznas žmogus su pasimėgimu klausyties, nės jos skamba kaip mielų pauksztelių balsai pavasaryj. Teatras taipojau patiko. Aktoriai visi netikt trusą pridėjo, bet ir parodė, kad jie turi puikią nūjiegą ant tokių, žmogaus szirdį, palinksminanczių daiktų.

Jam nepatiko tiktai kukardos lietuviszkūse dažūse ir kalba „Byrutės“ virszinjko, kuris pagyrė Dr. Sauerveiną kaipo buditoją lietuvių ir ragino pasilikti tvirtais lietuviskais.

P. Pelėda.

Isztremto laiszkas

pas
motina.

— Priesz kelioliką metų gyveno Maskolijoje nekoksai tepliorius, anglas Tracy Turnere li. Savo gabumu tepliorystoje pūlė akysna ne vien prakilnesnių maskolių, bet ir paties caro, kursai negailėjo jam žodžių pagyrimo. Parasžė jis ne vieną knjgą, apie maskolių gyvenimą, kuriose tarp kitko aprasžė atsitikimą, koksai stojos su

laiszku tulo isztremto, raszyto pas motiną. Atsitikimą szį padūdame be perkreipimo.

Kada tūm laik apsigyvenau Kazaniui (sako jis), nekartą macziau kittauczius, vargūlius varomus į Sibyrių. Ejo jie per tiltą priemiesczio, zinoma po vardu „Užgarda Sibyriaus“ Tikrai tai buvo tiltas žmōniskų kanczių.

Nekartą po keletą adynų persėdėdavau prie jo ant akmenio, kurį vadinau „Ūla atdusio“. Ten diena po diena slinkdavo pro mano akis eilės vargūlių isztremtųjų — kunjgai, zokonjkai ir zokonjkės, motinos su vaikeis rankose, vyrai, dvarponei ir kunjgaikszezei ejo verkdami; jūs varė kazokai su nagaikoms ir tap apsiėjo su nelaimingais, kad Anglijoj nei szunį taip nevalgina.

Vieną dieną — kaip gi galėcziau tą pamirsztie — kada naują kruvą isztremtųjų ginė per aną Užgardą, jaunas žmogus, gal turintis apie 30 metų, užtėmijęs manę iszsiveržė isz eilės, ir metės prie manės.

Matyt pažino, kad esu svetimzemis.

— Ant meilės Vieszpaties, meldžiu poną, prisiusk szį laiszką mano motinai! — buvo žodžiai kuriūs vos tik spėjo isztartie, sztai priszoko kazokai ir plakdami nagaikoms, atgal jį eilėn stumė.

Maziausiai turėjo szimtą bizunų gautie. Kranjas jam tekėjo isz nosies, kaklo ir akių, dar kartą žvelgė ant manės, melstina ake rodos norėdamas paantrjį žodžius: Dėl meilės Vieszpaties, prisiusk tą laiszką, mano motinėlei!

Vargūlis prapūlė man isz akių, o į kelėtą minutų po tam, stojo priesz manę žandaras ir isztarė piktai:

— Atdūkit man tą laiszką!
— Niekados isz savo valios! kiba isz manes jį panevali atimsit.

Isztaręs keletą žodžių pik-

tumo, nuvedė manę, pas virštinį žandarų Kazaniui, kuris paantrino man tą patį prisakimą ir tą patį gavo nog manęs atsakymą.

Tad nuvedė manę, jau kaip kaltinį, pas Jeneral – gubernatorių. Pažinojau asz jį asabiszškai. Delto szis meilei pa prasze atadūti laiską.

— Ne galiu – isztariau. Esu Anglu. Žinau kokia priderystė, kas link nelaimingųjų.

— O ar žinai kas tavę lauke? Atmyk, kad ne esi Anglijoj!

— Asz szem laike atmysiu tikt ant meilės sunaus dėl motinos ir ant jo paskutinio meldimo.

Ant to gubernatorius susiraukė ir davė ženklą kareiviam, idant manę nuvestų į kalinį.

Kada – gi prie manęs prisitarino, tariau: Dar vieną žodį jusų Ekcelencija! Laiszką to vargūliaus isztremtojo, idė jau koperton kurioj užlaikau rasztą ciesaoriaus, perstatanti manę visiems gubernatoriam ir virszinikam. Jeigu gi nū manes atimsit laiską to isztremto, tai podraug pažemjst rasztą ciesaoriaus.

Ant tų žodžių, suminksztėjo gubernatorius ir meldė manę tik, kad pavelicziau laiską perskaityt, dūdamas garbės žodį kad man jį tūj sugražys.

Užsitikėjęs jo žodžiams, padaviau jam laiską, o greit jį perskaitęs, tarė: Nieko blogo jame nėra, gali jį iszsiųstie.

— Per žygunę? ale ant žygunės jį konfiskavos.

— Nebijok, pridėsiu locną peczėtį.

Garbės vertas jeneralas Stekaloff dalaikė prizadus. Laiszkas nuėjo į vietą, Varszavon. Turiau viltį, kad jį nelaiminga motina apturėjo.

Nepoįlgo po to atsitikimo, jeneralas patikęs mane tarė.

— Be mažo ką neįpūlei didelėn nelaimen. Kvepėjo jau Sibyrus. Tikėk mą, neturėk niekad jokio kad ir mažiausio

dalyvumo su svetimžemiais isztremtaisiais.

Padaves laiską buvo kunjgu – isztremtu“.

Sztai – gi aiszkumas maskoliszkos nenužemintos malonės.

A. Kamas.

Turtas ir laime.

Isz gudiszkos.

(Tąsa.)

— Marfa, ar asz galiu pasitikėt ant tavės? Ar iszpildysi ką asz noriu pasiulyt tav?

— Ak, žiupon! Ar – gi galite dar abejot! asz padarysiu viską, ką tik tai paliepsite, ir tylėsiu kaip akmū.

— Gerai. Tu gal atmeni Samuelių, kuris tankei pas mus lankydavosi. Tu žinai kad jisai užsiszovė. Asz draugavau su jūm. Todėl noriu, kad szitą vainiką tu nunesztum ant žydkapinių ir padėtum ant jo kapo. Ar apsiimi tai padaryt?

Su aszaromis akise Valerije paėmė vainiką nū kryžiaus ir padavė kameristkai.

— Ak! – isztarė toji, – asz gyvatą gatava atidūti, kad parodyti mano prisirszimą prie jusų szviesybės, bet tas... Ak! kad jus žinotumėt! kad asz iszdrįszčiau! Kristau Jezau, motina szvencziausioji padėkit mą!...

— Kas tav, Marfa? Ar sergi? – paklausė Valerije, mislydama, kad toji umų nustojo.

— O ne, asz nesergu, bet asz negaliu ilgiau tylėt.

Marfa pūlė į kojas Valerijos ir pratarė užsiryjancziu balsu:

— Atleiskite mą... asz negaliu... Samuelius gyvas!

— Gyvas? – tarė Valerije pasistodama; – klejosi tu ar teisybę sakai?

— Taip, jusų szviesybė, tas tiesa, jisai iszgijo ir net... Sustojo ant to žodžio. „Ženyjesi“, norėjo sakyt.

— Atleiskite, asz žinojau, kad jisai norėjo su jumis apsivesti; mą apie tai sakė Etje-

nas, mano mylimasis; jisai lankėsi pas Samuelių, kada tasai sirgo ir viską mą iszpasakojo.

— O ar nieko ne sakė Etjenas, kaip Samuelius perneszė viską, kas nutiko? – paklausė Valerije.

— Ak, žiupon! Etjenas pasakojo, kad Samuelius daug sykių po pasveikimo norėjo atimti sav gyvastį gailėdamasis jusų, tik tai Etjenas jį sulaukė ir visur kaippo szeszėlis seka jisai ir sergi Samuelių.

Sziądien Etjenas buvo pas manę tai sakė, kad Samuelius vakar vakare parvaževo į užmiesinę villą.

— Gerai, Marfa, eik, – pratarė Valerije.

Jiė nepatėmijo, kaip iszėjo kameristka.

(Toliaus bus)

Naujos kningos.

„Rinkimas vaito. Vaizdelis isz lietuvių gyvenimo. V. Stagaro 1897, Spaustuvėje „Garso Amerikos Lietuvių“ Shenandoah, Pa. Raszo – su koku noru ir dėlko Lietuvos ukinikas eina ant rinkimų vaito; kaip perstatomi kandidatai ant vaitų ir kaip tie elgesi, kad taptu aprinktas ant vaito; kaip žiuri ant virsziniko pavieto patys Lietuvos ukinikai, ir pagalios kaip atsibuna patys rinkimai. Viskas tas su-traukta į trumpą apraszymą, ir vietomis net per daug sztrumpjantai iszreiksza pasikalbėjimas ukinikų, susiėjus į atskirus pulkelius.

Dūnos įeszskotojai. Apysaka Henriko Sienkevyčiaus. Lietuviszkai iszguldė V. Stagaras. 1897 m. spaustuvėje „Garso Amerikos Lietuvių“ Shenandoah Pa.

Apraszytas atvaževimas seno lietuvio Raulo ir jo dukters Mariutės į Ameriką, vargai, kokius prityrė tūjaus po atvaževimui budami New Yorke; iszvaževimas į Arkanso valstiją ir gyvenimas giriose, ir ant

galo myris paties senio ir jo dukters, kuri mislydama apie pagrijimą Lietuvon iszėjo isz proto ir į trumpą laiką mirė. Vertimas neblogiausias, tik tai ne tur tokio gyvumo kaip patysai originalas; vietomis nelabai tinkanti iszsireiszkimai, kaip ant paveikslo vieno vieto apie patį Raulą pasakyta „...Jo sustingus galva“...

Abelnai vertimas neblogiausias. J....s

Appgarsinimai.

Draugystė szv. Vincento a Paulo isz Yonkers, N. Y., kuri prisiuntė paliudijimą apie ligą Bernado Misiukevicziaus ir jau antru kartu reikalauje, kad musų draugystė iszmokėtu minėtam B. Misiukevicziui, kaipo musų draug sąnariui, pagelbą ligoje, tegul prisiunczia tikrą paliudijimą teisingume savo reikalavimo, nes prisiųstą paliudijimą mes skaitom už neteisingą, kadangi vardai virszinikų minėtos draug. paraszyti vieno ranka. Kada draug. prisiųs paliudijimą su ypatiszkais paraszais kožno virsziniko ir bus pridėta draug. žymė (peczėtis) tada mes prisiųsime reikalaujamus pinigų tiesog ant rankų draugystės.

Pasiraszom virszinikai draug. szv. Jurgio Kareivio isz Pittston, Pa.

Sekretorius Mikas Sinkeviczia, Kapitonas Jurgis Kunca.

Balius!

„Darbinikų Kliubo“ draugystė isz Plymouth, Pa. kele pirmutinį dar tikt balių 20 d. Balandžio (April) ant Armory Hall. Muzykė bus pirmos kliasos. Malonėtume labai, kad ko daugiau svezių teiktusi pributi ne tikt isz Plymouth'o, bet ir isz aplinkinių, nes tą balių mes rengeme ne dėl kokio uždarbio, tikt dėl pasilinksminimo, sulaukus, po ilgo alkio gavėnios, linksniausios musų gyvenime szventės, nes balius pripūla treczė dieną Velykų.

Visus malonei užpraszo.

Komitetas.

Nupuolimas Europos.

Delko visos veik europiskos revoliucijos neatnesze laukemu pasekmiu?

lenkiskai parasze S. Buszczynskas.

lietuviskai guldė Kranklys.

(Tasa)

Sztai ir revoliucija! Prasideda namkare!!...

Kas czion kaltas? Tikrai abi pusi.

Perspėjimas tūmtarpinis yra szaltiniu nesutikimų, daei nanczių iki kraujaliejingų susirėmimų, o budeliai isz to nau- dojasi.

Vadai revoliucijos kaleziausi, jeigu taip baisų skirstimasi isz laiko nesistenge panaikyti. Kaip? Iszsidėjimas visokių prieszlaikinių reformų, tokių ypatingai, nū kurių nepriguli pasisekimas revoliucijos.

Ar laikas imtis prie reformų, kada reikia kovoti už val- nybę? Ar laikas ginczam apie mierius, kada reikia kovoti su neprieteliu?

Vedėjai revoliucijos prisisavino paprastai valdžę tiesda- viszka. Kokia czion tiesa? Tiesdavystė reikalauja nemažo apsimislyjimo, rimto apsvartymo ir dalyvumo visos tautos. Ar-gi galima norėt organizūti visūmenę vienoj valandoje, ka- da visas diegas panaikytas. Ir kokia paprastai yra ta revo- liucijoniszka organizacija? Panaikinimas senų tiesų, be įvedi- mo naujų, tvirtų. Jeigu apsigarsina paramos, tos yra papras- tai arba tuszcziais žodžiais, arba taip netikros, taip neparemtos ant nieko, kad jas jeib vėjalis parblokszti gal.

Jeigu pagalios revoliucija priima paramas sveikas, neuž- ginczijamas, nesulauzomas niekūm, prie jų dadure saviszkas nūmones, kurios jau neyra paramu bet radikaliszka reforma, tūmet per tą amalgamą silpninasi galybė paramos teisingos.

Kozna reforma laikia revoliucijos yra silpnijimu jos gy- vybos. Kada pereina revoliucijoniszkas karsztis, baigesi ant konstitucijos neatsakanczios reikalavimui tautos.

Žmogus kuris trokszta valnybės tur taip atsiliepti: „Sza- lia dvase szalinjkystė! Lai gyvūja aristokratai! Lai gyvūja demokratai! Kada iszsivalnysime, tai susilygsime. Nepriete- lis tautos tas, kuris sėja nesutikimą“.

Ką tai kenke demokratams, jei yra aristokratais? Ką tai kenke aristokratams, jei yra demokratai? Apie mislis skirenczias žmones užmirszti turime visi. Vienas mieris tur buti po akių kozno: valnybė. Viskas busentis yra eilėje. Vyriausias dalykas: neprigulmingumas. Ne eina czion apie formas valdzios, nei apie formas visūmeniszky reikalų, nei apie philiozopiszko – polytikiszka surėdymą; bet apie tai, kad bu- ti. O pasiekimas to buvio tūm tikresnis, kūm daugiau yra suvienytų rankų tame darbe.

Kilo kada tai ilga polemika apie tai: ar pirmiau gyventi? Ar pirmiau zinoti kaip gyventi? Žodiszkas pasismaginimas. Gimdo galvoje mano mislį, kaipo kad rodos kas manes už- klaustu: ar pirmiau pirkti namus? ar turėt pirmiau ant to pi- nigus? Tauta, kuri tur gana pajiegos, kad įgauti neprigul- mingą buvį polytikiszka, tegul tikrai be jokio ten nusizemi- nimo atsiszauke prie žmonių apszviestų ir teisingų, o greitai atras pritarimą ir tarp savųjų paaiszkinimą reikalingą dėl to

gyvenimo. Kas moka statyti namą, mokės jame ir baldus pastatyti, o jeigu ant tiek yra nesuprantantis, kad tikrai pas- tatyti temokės, tai papraszys rodos susiedo.

Su pakilimu koznos revoliucijos, noras radikaliszkos grei- tos permamos esanczio surėdymo gimdo tikrai szalinjkystes ir daugina neprietelius, ar nors nenorinczius ir nesajauczenczius. Iszrodziau augszcziau kaip daugel yra žmonių, kurie neju- czia jokio traukimo prie permamos polytikiszkos. Pasakys gal kas: „Tegul pasiszvencze dėl visūmenės“. Vaikiszka mislis! Pasiszvesti paliept negalima. Pasiszventimas yra valna auka; antraip jokios naudės neatnesza. Pagalios, ar-gi galima visiems pasakyti: „Bukite idealais; bukit didvyriais!!“. Nevienas paszvēs daugel, bet nepaszvēs visko, nės. ... nės taip jam patiko. Ką czion padaryti? Ar-gi dėlto atstumti jį? Prie koznos veik revoliucijos vyriausiu ir pirmiausiu mieriu liberalistų – demokratų yra panaikinimas herbų, titulų ir t. t. Prie ko gitas veda? Ar tai yra jau pirmu žingsniu prie nepri- gulmingumo? Nė kiek. Matėme, jog revoliucija deszimts kar- tų naikino tai ir deszimts kartų isz naujo įvedė. Net ir pran- cuziszka revoliucija, kuri rįžtiną smugį uždavė viduramziniui despotizmui, neįstengė isz kart atmainyti nekurių įsikerėjimų, nekurių įprocių. Dėlko gi? Dėlto, kad jau per gilei įsiszak- nijo, nės skaito tukstantį ir daugiau metų amžiaus. Anglijoj aristokratija yra szirdze tautos.

Gal kas panorės atsiliepti apie Suvienytas Valstijas? Tai suvis kas kitas. Palyginimas tame Europos su Suvienytomis Valstijomis butų niekūm neparemtinas: Tenai) lavinosi visū- menė ant žemės gimtinės, suvis ant kitokių iszlygų, pagal prieszamžinę gamtą, prie įkvėpimo josios neatmainomų tiesų. Tenai rinkosi žmonės ateinant jau prie gatavo, o tūm gatavu dalyku buvo neprigulmystė. Tenai pagalios traukė tie, ku- rie jieszkojo valnybės, o arcziausiu dalyku visų, iszlygomis jų buvio buvo praktiszka lygybė. Be to gyventi nebut galēja. Į amerikoniszkas kolionijas vaziavo valni; tai yra buvo pir- miau valni neg lygus. Pamatu valnybės ir reikalu užlaiky- mo to buvo sava lygybė. Abelnai pirmutinis vardas gyven- tojų buvo: kolionistai ir niekas daugiau. Dėlei to nū pat pradzios nebuvo jokių skyrių tarp gyventojų taip aiszkliai pažymėtų naujoje žemėje. Naujai stojanti isz yvairių gaivalų tauta, dalinosi isztikrųjų tikrai į dvi dali: apszviestų ir neap- szviestų; pagal tiesas, visi buvo lygiais ukėsais. Jeigu kam lemta but buvę pavadyti apszviestąją dalį aristokratija, tai niekūm tas valnybei nekenkė. Bet Suvienyrose Valstijose žydėjo meilė ir vienybė. Nėvienam neužėjo ant mislies pa- kaltėti kame apszviestąją dalį. Žmonės dar į jų rankas dėjo savo buitį, neklausdami isz kokios tautos paeina ir ar tur ko- kią kiltį ar ne tas, kurį rinko sav už užtarēja. Per tai Ame- rikonai užlaikė valnybę, neprigulmystę ir stengė ją pilnai su- drutinti.

Mieriai, kokiais Amerika gynė neprigulmystę, turi but Europai už pamokinimą, o tie yra: vienybė, pasitikejimas viens ant kito, atdavimas visūmeniszko reikalo žmonėm su- manesniem, pagarsėjusiem tarp kitų savo gabumu ir iszsilavi- nimu, visatinė meilė ir akmeninis iszlaikymas. Nekurias isz svarbesnių paramų priimtas per Amerikonus, galima imti už paveizdą; bet norėti visus įpatingumus pritaikyti prie visūme- niszko gyvenimo ir tai vienu kartu, butu suvis nepraktiszka.

1) Autorjus gyvena ant europiszko kontinento, todėl ir sako tenai.

Europoje prie apszviestunų kas priguli? Daugelis žemionių, dvasiški ir svietiški; aristokratija lygei kaip ir demokratija. Padalykime mislyje visus ant apszviestų ir neapszviestų, pamatysime tarp pirmųjų daugelį žmonių yvairių lūmų. Niekas nesiprieszys, kad aristokratija, jei ne visa yra apszviesta pilnam reiskime to žodžio, tai vis daugumė gavę augsztesnį mokslą, nės turėjo ant to iszteklių; o tarp jų yra daugelis žmonių augszta atsizyminczių arba atsizymėjusių savo gabumu. Nemažai taip gi yra ir tokių, kurie akise svieto turi garbingus užsitarnavimus. Ar gi iszminingu yra daiktu, ar gi sutinkamu yra su visūmėniszku geru rauti žmones apszviestus ir naudingus, o miniose neapszviestų sėti neapykantą prieszais aristokratiją? Tai didžiausia kvailybė ir nesupratimas. Tulose szalise, beje Anglijoje, aristokratija atgema, jauninasi; ir tokiu budu gema, jei taip pasakyt galima, aristokratija užsitarnavimo.

Apskelbimas karės visiem, kas koku budu primena senovės kiltės užsitarnavimą, yra tankiai pasididževimu szalinjystės, kuri vadinasi liberaliszka. Toji, yra jei taip galima pasakyt: iszvirkszczia aristokratija.

Kas isz to? Ar noriu tūm darodyti, kad reikia palikti ne kurią virszinjkystę iszaugsztjtom lūmom priesz kitas? Sergek Dieve! Noriu tiktai parodyti, kad paniekinimas, mestas ant tulos lūmos, niekūm nekenkenczios polytiszka lygybei tautos, suvis ne yra vietoje laikia įvedimo didelių ir svarbių visūmėniszkų permainų, ir be reikalo tiktai kirszina žmones prisiriszusius prie senųjų privilegijų, isz kurių prisakymai tiktai liko, tvėre szalinjkystes neapykantą ir kenke tolinzgybei vietoje naudą atneszti.

Yra, teisybė tokios tradiczijos, kurių iszvaryti isz szirdies ir galvos negalima. Kožuas smugis jiem uždūtas gali ant nekuriu laiko paliepti tylėt, bet ne galėje numarinti ant visados. Yra pagalios toki jūkingi net nesupratimai žmonėse, kuriūs aplenkti reikia, kada eina apie kokį svarbų reikalą. Nepasitikimai sergantis, kuris norėtu sav raityti plaukus dėl pasiszvarijimo priesz gydytoją butų jūkingu, bet gydytojas, kuris daugiau but užimtas dabiniu ligonio negu jo sveikata, butų puskvailiu.

Metūse 1848 tautiszkas Vokietijos susirinkimas užtikijtas dėl sustatymo konstituczijos ilgai džioveno savo galvas, ar nū titulo karaliszko atmesti *von Gottes Gnaden* (isz Dievo loskos), ar palikti? Ir galan... nutarė: atmesti. Vokiecziai matė tame žingsnį rjztina, vyriszką. Tai vadinasi draugiszkos, liberaliszkos permainos!

Tulose szalise Europos, kur apszvieta nedasiekė da visų lūmų tautos (o tokių yra nemažai), aiskus supratimas apie valnybę užsilauko tiktai nekuriuose lūmose ir beabejonės lūmose daugiau apszviestose, o per tai ir augsztesnėse. Paszalinimas dėlto tų nū darbo arba nepasitikėjimas ant tų, yra paniekinimas ir apgavimas žmonių. Lenkijoj' tautystę bei apszviėtą daugiau sergi szlėkta. Karė prieszais tai jau kad ir tikt per laikraszczius, dabartinėje valandoje butu didziu neprotingumu, kas daugiau, butu tas pagalbėjimu prispaudėjams jų darbe dėl da didesnio apsunkinimo to kraszto. Tarp Valakų mokslas ir visokios pramonės, pagalios tradiczija neprigulmystės užsilko sveikoje dalyje aristokratijos. Įkalbinėjimai žmonėm priesz tai, varde nepaaiszkitų gerai demokratiszkų paramų, o per tai, zinoma, abejoti-

nos vertybės, yra tikru szauksmu prie nebaigtinos brolemuszės.

Daleiskime, kad tos ar tos lūmos tautoje yra blėdingos. Ką gi su jomis daryti? klausiu. Ar iszpjauti iki vienam visus? Kas vėl reformatariam, kurie tokiu budu norėtu perdirbti tauta, dātu galę zudyti brolius? Juk tai but galė tiktai prisavinta. Isz dviejų reukant bevėlyj' fanatiszchiausią galę aristokratų negu galę pseudo - liberaliszkų tironų arba kvailyų. Jų vienok žmonės nesibijo, tiktai priesz jų; revoliucionistai ginklinasi į yvairiausius ginklus, kokius tiktai fanatizmas dūti gali. Neapkanta aristokratijos lygia yra kvailybe, nepasakau prasikaltimu, kaip prieszlaikinis iszniekinimas demokratų.

Valandoje svarbių draugiszkų permainų, nekurius lūmos tautos tur likti be jokios permainos. Staczios, liberaliszkos instituczijos, valy-lamos kelia dėl neužsitarnavusių prerogatyvų²⁾, panaikina įtekmę lūmos galingesnių, ir per tai senosios tiesos nyksta paczios per savę. Paveikslą to matome Szveiczijoje. Niekas vienok czion nepanaikino atmintyje visūmėnės senų privilegijų taip vadinamų senoviszkų kilczių. Tankei tinkasi girdėti atsiliepinimus: „*Er stammt von einer hohen, edlen Familie ab Il descend d'une vieille et noble famille*“. Žmonės, ainius senobinės szlėktos užlaiko didėje gūdoje; kas daugiau: pasitiki ant jų. Tas daveda iki pasiutimo radikalistus. Intrigavoja, iszmislioja, sėje nesutikimą, bet iszisknėjusių įprocių neperdirbs. Pagalios sveikas protas visados brangys labiau už viską teisingus užsitarnavimus.

Koks karsztūlis galėtu užmesti mą: „Toks prielankumas, toks manymas yra prieszingi dvasei liūsybės ir lygybės“. Atsakycziau jam: „Dėlko ne“. Kaip greit teisybė nedaro jokio skirtumo tarp to ar to ukėso, lybybė ne yra užgaunama. Antra: skirtumų susidėjusių nū amžių ir turinczių istoriszkas tiesas, negalima umu laiku panaikyti. Jeigu jie netur jokios įtekmės gyvenime polytikos, nieko ne kenks ir draugijos gyvybai. Apszvieta tiktai gal sulygyti visus pilnai. Kas mano, kad draugiją lengviau galima pagal savo norą sutaisyti, tas tiktai liežuviu mala; apgąudinėja savę ir žmones, arba pat-sai ir suvis netiki į tą, ką sako. Galan atsakycziau da jam: Ką gi padarėte su savo taip augsztos vertės radikalizmu? Ar Europa yra valna? Ar viskas eina teisingai? Jeigu seni mie-riai pribuko, reikia griebtis už naujų.

Socializmas, kuris yvairiausiais pragumais naudojasi, kad kūm daugiau prie savo pusės pritraukti szalinjkų, dėl tulų iszszizų isztare žodžius: „Kas per nauda dėl draugijos isz ukėsiszkos lygybės? Tauta gal gyvūti laimingai užlaikant titulus ir kilti draugiszką“. Ots, kaip toli sieke kytrumas. O vienok tai yra praktiszka taktika, pažinimas dvasios žmonių ir žmonių kytrumo. Daugelis yra tokių dalykų, kurių, nū priesz liūsybės, gali pasimokyti tie, ką dėl to pasiszvencze.

Pašakykime teisybę: nevienas taip myli savo kiltį, savo garbę ir tt., kad dėlto tiktai ne nori permainos ir ne nor revoliuczijos, nės ta gal atimti tai vis nū jo.

2) Vienpusiszka privilegija.

(Toliau bus).

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesizimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Pajieszkėjimai.

Kur gyvena Jonas ir Simas Mikalauckai? Jūdu paeina isz Szemekų kaimo, Skriaudzių parapijos, Suvalkų gub.; pajieszko tikra jiedviejų sesū Elzbieta.

Taip-gi meldziu atsiszaukti ant žemiau padėto adreso Jūzui ir Jonui Martisziam, mano pusbroliam, paeina isz kaimo, Banaiczių, Sudargo parapijos. Sziedviejų pajieszkau. kun. Jūzas Martiszius N. 74 Laurel str. Hazleton, Pa.

Adresai

Centraliszkių virszinikių draug. „Tėvynės Mylėtojų“.

Prezidentas

J. Kazakevycze Box 391 Hazleton, Pa. Kasierius

J. Miliauckas, 308 W. Centre str. Mahanoy City, Pa. Sekretorius

P. Mikolainis Bx. 52 Thorp, Wis. Apdirbėjas

T. Astramskas Bx. 200 Minersville, Pa.

Rankraszczius dėl „T. M. D.“ reikia siusti ant rankų literatizsko komiteto.

1) p. Szerno, „Lietuvos“ redaktorius 924. 33 rd Str. Chicago, Ill.

2) Rev. A. Kaupas 352 South Str. Wilkes-Barre Pa.

Del sergancziu.

Naujas gydymas ligonių.

Dr. J. Poraitis per daugelį metų praktikavojo visokiose szpitolėse (ligonbucziūse) Europo ir Ameriko. Paskutinį laiką paszventė ant mikroskopiszkių tyrinėjimų žmogaus szlapumo ir taip toli datyrė savo ty-

rinėjimūse, jog gali veik kiekvieną ligą iszgydyti.

Padażykie szmotetį popieros į savo szlapumą iszdziovykie tą popierėlę, apraszkie savo amžį, kas tav kenke (sopa) ir atsiuskie su 2 centine marke ant žemiau padėto adreso; Gausi atsakymą, kokia liga sergi ir ar gali taptie iszgydytas. Roda už dyką.

Adresas: Dr. J. Poraitis 8361 Superior Av., S. Chicago Ill.

Lenkiszkos knygos

maldų, pargabentos isz užmarės.

Gaunamos pas Jūz. Pauksztį.

Westchnienie duszy pobożnej, zbiór nabożenstw i pieśni z przydaniem Drogi krzyżowej, Gorzkie żali i psalmów \$1.50.
Złoty Ołtarz czyli zbiór nabożenstw dla chrześ. cian i katolików \$1.30.
Ołtarzyk czyli zbiór nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 70 c.
Wyborek nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 50 c.
Mały złoty ołtarzyk dla pobożnych dzieci katolickich 45 c.

Knėngos

pargabentos isz užmarės:

Maldų knėngos,

Mažas aukso altorius, Miszių maldos su abrozėliais (mažam formate) kriztoliniu apdaru 60 ct
Szagrino „ „ „ „ 50 c.
Aukso altorius, arba Szaltinis dangiszku skarbu 2.00 iki 3.00.
Garbe Diawų ant aukezybės „ „ \$1.50.
Balsas Balsadėlės 1.35c., 1.50c. ir 2.00c.
Knėngos giesmių arba Kanticzkos „ 75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveiklo kanticzkų 75c.

Istorizskos dvasizskos įtalpos knėngos,

Gyvenimas Vieszpaties Jezaus Kristaus, 75c.
Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėli. 15c.
Istorija seno istatymo „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ 30c.
Menuo szwenzciausios Marijos Panos 30c.
Sopulėj Motynės Diewo „ „ 30c.
Evangelijos supulkeis apdarais „ 1.00c.
Gyvenimai Szwentuju, ant visų metų kożnos dienos, pirma, antra, treczia ketvirta ir penkta dalis už kożną dalį po „ „ 65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro „ 10c.
Stebuklai Dievo Szwenzc. Sakramente 40c.

Istorizskos knėngos svietizskos įtalpos.

Olitypos „ „ 25 c.
Robinsono „ „ 25 c.
Kantros Elenos „ „ 20 c.
Lementorins su potoralis ir mistranturais 10 c.
Istorija Lietuvos „ „ 30c.
Istorija Suvienytų Valstijų Amerikos konstitucija „ „ \$1.00
Trumpa senovės Lietuvių Istorija 10c.
Apilnkrasztiš kun. Petravyczius ir Vilnians džiakonystės kuningus 1870 m. „ 5c.

Už ką mes lenkams turime buti dėkingi arba nedėkingi, graži kajutė kurioje apraszta vieš mūsų prietikiškai su lenkais nū pat krikazto Lietuvos 5c.

Ziponas bei žiponė „ „ 40c

Zirgas ir valkas „ „ 30c.

Vytautas didis Lietuvos kunįgalkasztiš 30c

Aple senovės Lietuvos pilis „ „ 10c

Kanklės Lietuviszkos dainos keturiems balsams (su natomis) 20c.

Amerika pirtyja (komedija) „ „ 10c.

Aple kalbų pradzią „ „ 5c.

Budal gydymo nesurių ligų „ „ 25c.

Ką daryti, kad aveiki butume ir ligai gyventume 5c.

kas yra, o kas bus! žvilgis ant szlų d'eny ir į atelgt 5c.

krumplių Jonas, apyskėlė „ „ 5c.

keletas zodzių apie nežmonizskus maskolių darbus kražiūse ir aple sudyjimą kražiūzių Vilniuje 5c.

keletas raszių aple kražių ateliktima 10c.

Tamoszius besotis apysaka 5c.

kalba dviejų žmonių kazimiero ir Antano aple katalikų bażnyczios pamatą 5c.

Lietuvos kanklės (eilėms rasz.) 10c.

Pamokslai aple sudą Dievo, pakutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos 10c.

Pamokslai ir Ganytojaus kalbos sodiecziams, knįga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlios Adventų iki pelenų dienai! (pamokslai kożnam nedėdientui) \$1.25c.

Trumpi pamokslumai ir rodos, pagat kurias turi eigtis kiekvienas žmogus 10c.

Lietuvos gospadinė arba pamokinimas kaip suvartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antras iszleidimas pagerintas 15c.

Final r jų gyvenima, viensėdis ir pirmutinė szalna 10c.

Pavargėlė ir kaip gyvena kynai, apysakos 10c.

Andersono pasakos (su abroz) 15c.

Gydyklos nū balmės myrio „ „ 20c.

Misija ir žiedas „ „ 25c.

Naujausia sapnų knįgelė „ „ 50c.

Zenybos paikių Miko „ „ 5c.

Knėngos poetizskos.

Senkaus Jurgis „ „ 15c.

Vitoliorauda, puikus poematas isz senovės Lietuvių gyvenimo, 2 knįgos 1.25c

Dānelaiczio pavasario linkemybės 10c

Konradas Valenrodas „ „ 10c.

Tėvynizskos giesmės „ „ 5c

Jūkaunos dainos „ „ 5c.

Naujos dainos „ „ 10c.

Birutės dainos „ „ 10c.

Tėvynainių giesmės „ „ 40c.

Petro Armino raszai — eilės 10c.

Pagrėnų gobtuvės — teatraliszka 10c.

Ponas ir Muzikai, Drama penkiose permainose, paraszta Aleksandro Gużuczio, 15c.

Apysakos.

Palangos Juze, linksmi skaitymai „ „ 20c.

Kasteisybė tai nemelas puiktos apysakėlės isz Lietuvių gyvenimo 15c.

Historija aple gražą Mageloną, dukterį karaliaur isz Neapolio ir aple Petrą kareivį 20c.

Pajudikime vyrai žemę, puiki apysaka paraszta patrijotizskoje dvasėje pagat vengrizšką pono A. isz B. autoriaus knįgutė „Kas teisybė tai ne melas 15c.

Pasaka apė Szaltabuzius (Jūringis) 5.

Žiemos vačaro adynėlė, vokiszkom raidėm 20c.

Muzikėlis „ „ 15c.

Vaikų knįgelė „ „ 15c.

Ant Nakvynės „ „ 5c.

Kalmynų pasaka 5c.

Kaukazo belaisvis 5c.

Kur melė, ten ir Dievas 5c.

Kas kaltas 5c.

Negirdėtas daigtas 5c.

Pasakojiimas aple vaitą ir jo rasztinįką 5c.

Senis Makrickas 5c.

Vakaras Tilviko pirktelė 5c.

Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Szaulėnieszko Senello“] 15c.

Mokslizski rankvedziiai ir kitokios knėngos

Knįga dėl iszsimokinimo visasvietinėis kalbos 15

Aple buwimą Diewo „ „ 5c.

Griesczninkas priverstas metavotis „ „ 15c.

Pamokslai aple trusą „ „ 5c.

Talmudas ir mūsų žydai „ „ 10c.

Szkalasau kalba „ „ 20c.

Prieszauszris „ „ 20c.

Kaip igyti pinigūs ir turtą „ „ 20c.

Dirtybė „ „ 5c. ir 10c.

Genių dėdė, graži pasakutė kur iszrodyta, Aple žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą 75 c.

kaip labai svieta slogina maskolių valdžia 5c.

Aple Dangu 5c.

Final ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.

Lietuvos gospadinė 10c.

Žodynas kun. M. Mieziño \$900.

Naujas elementorius [1895 m.] apdarytas su puikiais paveikslais 15c.

Trumpa peržvalga Lietuvytės darbų Amerikoje 20c., dėl perkupczyų po 10c

Kalendoriai ant 1889, 1890 ir ant 1894 m. po 10c.

Įvairios dvasizskos knėngos,

Pamokslai ant didziųjų metinių szvenčių ir di dziosios nedėlios, 50c.

Plesos Zodžel, 35c.

Filotea arba kelias į maldingą gyvenimą 50c.

Pokilis Szventųjų „ „ 15c.

Iszguldimas metinių szwenzčių labai naudinga knįgelė 10c.

Mokslas Rymo kataliku „ „ 40c.

Kas yra griekas? „ „ 15c.

Nekaltybė „ „ 20c.

Vartai dangaus „ „ 15c.

Pekia, arba amžinas pragaras 75c.

Arielka yra nūdai; su ilustracijomis 30c.

Garsas aple bajsybes Diewo sudo 25c.

Raktas į dangų „ „ 15c.

Didzioji nedėlia „ „ 5c.

Kaip Sumentija nuspakajiti „ „ 15c.

Vadovas į dangų „ „ 40c.

Prisigatavojimas ant smercziio „ „ 40c.

Draugija dėl duszių „ „ 5c.

Lietuviszkos mieziios „ „ 10c.

Kasdieninė Maldos „ „ 5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdienė [polka] 30c.

Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 20c.

Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.

Visoki Abrozėliai su maldelėmis po 5centus.

KNINGOS

EOCNO SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorija, nū seniausų gadynių iki Gediminui D. L. K., paraszta 1850 m. Simano Daukanto. Knįga pirma, gaunama už 1.50c

Budas Senovės Lietuvių Kalėnų ir Žemaičių paraszta Simano Daukanto, gaunamas už 1.00.

Istorija Katalikų Bażnyczios, „ „ 1.00.

Europos Istorija su žiamlapiais „ „ 50 ct.

Lietuviszkos DAINOS isz visur surinktos 200c.

Pasakojiimas Antano Tretininko paraszė vyšk. Žemaičių Motiejus Valancziuskaus, 25 ct.

Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.

Dievaitis, apysaka sztos gadynės 1.00 ct.

Apleką Diewo „ „ „ „ \$1.00.

Aukso Verszis, labai puiki drama „ „ 20 ct.

Du puikus apraszymaj aple nedorybę zydo ir piktą augynimą wajku \$1.00.

Eglė, žalczių karalienė ir iszgrovimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramatai paraszti Aleksandro Gużuczio, 25c.

Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka isz senovės laikų 50 ct.

Historija gražios Katrukos ir jos visoki ateliktimai 10c.

Historija isz laiko Francuzkos „ „ „ „ 10c.

„ „ „ „ vainos Afrikoj' 30c

Iz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puiktos apysakos, ant Lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c.

Istorija Septynių Mokintojų ir Lietuvių Sapnas 50c.

Jurgis Mitostawskis „ „ 80c.

Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotų po valdžia māscoliaus 50c.

Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujanti atsakymą 10c.

Konstitucija dėl darbinikių „ „ 10c.

Namolis pustelniko „ „ 75c.

Nedorybes Rymo Ciesorių, historija isz lajko „ „ „ „ 80 ct.

„ „ „ „ ponawojimo Nerono 80 ct.

Pujkus apraszymaj tikru ateytikimu isz „ „ czeu wajnos 1863 metu 40 ct.

Prawadnikas angeizskos kaibos neabdar. \$1.00

„ „ „ „ abdarytas \$1.25.

Pujkus apraszymas aple Lietuvą „ „ \$1.00.

Rinalda Rinaldinas „ „ „ „ \$1.50 ct.

Senowos apraszymas aple Duktery „ „ „ „ 50 ct.

Sumyszymas arba bajme tury dydoles akis 15 ct.

Fykra teisybe isz Suwalku gubernijos 15 ct.

Szwłesa Diewo „ „ „ „ 65 ct.

Titkus Perų Karalius „ „ „ „ 25 ct.

Użsystanawik ant to geraj „ „ „ „ 50 ct.

Witas ir Korynna historija isz lajko persektojim Bażnyczios S. per Deoklecijana 95 ct.